

Napközi Otthonos Óvoda

3015 Csány, Malom út 1.

OM azonosító: 031 411

**A csányi Napközi Otthonos Óvoda
pedagógiai programja
2013.**

Készült: 2013.július 25.

KÉSZÍTETTE:

A csányi Napközi Otthonos Óvoda nevelőtestülete:

Bohács Ágnes

Bódi Gyuláné

Horváthné Tóth Irén

Majoros Viktória

Szabó Beáta Mária

Szerkesztette és összeállította: Bohács Ágnes óvodavezető

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés	3
2. Helyzetelemzés	3
2.1. Az óvoda szociokulturális környezete	3
2.2. Tárgyi feltételek	4
3. Gyermek	5
4. Személyi feltételek	5
4.1. A nevelőtestület	5
4.2. Nevelőmunkát segítő munkatársaink	6
4.3. Integrált nevelésben közreműködő pedagógusok	6
5. Az óvoda kapcsolatrendszere	7
5.1. Kapcsolattartás szinterei	7
6. Gyermekkép	8
6.1. Óvodakép	8
7. Az óvodai nevelés általános feladatai	9
7.1. Érzelmi nevelés	9
7.2. Az egészséges életmód alakítása	10
7.3. Anyanyelvi nevelés	12
8. Az óvodai élet megszervezése	13
8.1. Szervezeti és időkeret	13
8.2. Hetirend	14
9. Az óvodai élet, tevékenység formái és az óvodapedagógus feladatai	15
9.1. Ének, zene, énekes játék, tánc	15
9.2. Mozgás	16
9.3. Rajzolás, mintázás, kézimunka	17
9.4. Vers, mese	18
9.5. Külső világ tevékeny megismerése	19
9.6. Játék	20
9.7. Munka jellegű tevékenységek	21
9.8. A tevékenységben megvalósuló	22
10. Óvodánk hagyományos ünnepei, rendezvényei	23
11. Gyermekvédelem az óvodában	25
12. A Napközi Otthonos Óvoda nevelőtestületének pedagógiai hitvallása	27
13. Pedagógiai programunk kiegészítése	28
Nemzeti és etnikai kisebbségi nevelés, ellátás	28
Óvodai integrációs fejlesztőprogram	46
Jogszabályi háttér	52
Legitimációs záradék	53
Mellékletek	54

1. Bevezetés

Az óvodánk Pedagógiai Programja az intézményünkben folyó nevelőmunka céljait, feladatait fogalmazza meg.

Legfőbb nevelési feladatunknak tekintjük az egészséges, kiegyensúlyozott értelmi képességeiben, korának és egyéni adottságainak megfelelő gyermeki személyiség fejlesztést.

Az óvodánk Pedagógiai Programjának alapja adaptált program (2004.), mely a TEVÉKENYSÉGGÖZPONTÚ ÓVODAI NEVELÉSI PROGRAM nevet kapta. Átdolgozását a törvényi változások tették szükségessé. Az így elkészült helyi pedagógiai programot az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja, a Tevékenységközpontú óvodai pedagógiai program irányelveinek és a helyi sajátosságoknak figyelembevételével módosítottuk.

„Az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja a hazai óvodai neveléstörténet hagyományaira, értékeire, nemzeti sajátosságaira, a pedagógiai és pszichológiai kutatások eredményeire a nevelésügy nemzetközileg elismert gyakorlatára építve, Magyarország Alaptörvényének értékeit és a Magyarország által aláírt nemzetközi szerződésekben vállalt kötelezettségeket és figyelembe véve – meghatározza magyarországi óvodákban folyó pedagógiai munka alapelveit.”

363/2012.(XII.17.). Kormány rendelet

2. Helyzetelemzés

2.1. Az óvoda szociokulturális környezete

Csány község Heves Megye átlagos népességszámú községe, 70 km-re a fővárostól, 80 km Egertől, a megyeszékhelytől található. Lakosainak száma közel 2300 fő.

Az óvoda a település jól megközelíthető részén helyezkedik el, közel a falu központjához. Az óvodát használó családok szociális helyzete nem mondható átlagosnak. Arányaiban sok a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű család, akik gyermekvédelmi támogatásban részesülnek. Amennyiben a gyermek helyzete úgy kívánja, a Gyermekvédelmi Szolgálattal együttműködve gyermekvédelmi intézkedésre is sor kerül. A családok nagy része segélyből vagy mezőgazdasági munkából- napszámból él, kis része a közeli városok multinacionális vállalatainál dolgozik. A szülők iskolai végzettségét tekintve (saját bevallásukat figyelembe véve) nagyrészt 8 általános iskolai végzettséggel, kevesen középfokú végzettséggel rendelkeznek.

A szülők nagy része együttműködő és támogató. Szívesen veszik, de nem mindig fogadják meg szakmai tanácsainkat. A gyermekek nagy része az óvodába tisztán, ápoltan érkezik. Otthonról hozott tudásszintjük egyénenként változó, általában korukhoz képest elmaradás tapasztalható. Óvodába lépéskor nagyon sokan alapvető ismeretekkel nincsenek tisztában: nevük, kommunikáció, beszédértés. Neveltségi szintjük változó, amely függ a családokban követett társadalmi normáktól. A HHH-s családokban az a szokás, hogy minden a gyermek szeme előtt történik. Ezért az otthoni tapasztalataikat lereagálják az óvodában, ami gyakran konfliktushelyzetet teremt.

Az intézményben a pedagógusok folyamatosan figyelemmel kísérik a hátrányos helyzetből érkezett gyermekeket, a GYIV felelőssel közösen kölcsönösen tájékoztatják egymást a megfigyeléseikről, gyermekeket érintő információkról.

Törekszünk arra, hogy az intézmény hátránycsökkentő szerepe a program megvalósítása folyamán érvényesüljön.

2.2. Tárgyi feltételek

Az óvoda 1785 m² területen helyezkedik el, udvara 750 m². Az épületben központi konyha működik, mely ellátja az óvodás gyermekétkeztetést, iskolai gyermekétkeztetést, munkahelyi vendéglátást, idősek szociális étkeztetését.

Az óvoda új épülete 1986-ban épült. Tágas, praktikus elosztású épület, ahol minden csoportnak saját helye, öltözője, mosdója van. 3 csoportban fogadja a gyermekeket.

Azóta semmiféle bővítést, átalakítást, fejlesztést nem hajtottak végre.

Az óvoda belső helyiségei, napjainkban:

- 3 csoportszoba,
- 1 felnőtt mosdó,
- 3 gyermekmosdó,
- 1 külső bejáratú kazánház,
- 1 vezetői iroda,
- 1 nevelői szoba,
- 1 szertár,
- 1 mosó- vasaló szoba,
- a helyiségeket összekötő folyosók,
- konyha és a hozzá tartozó kiszolgáló helyiségek.

Az óvoda épülete:

Jelenlegi állapot szerint a külső vakolat, a tető, vaskerítés elhasználódott javításra szorul, a belső helyiségeket folyamatosan karbantartották. A termekben lévő bútorzat kopott, a mai kornak, esztétikának részben megfelelőek. A gyermekek számára tiszta, ízlésesen díszített, otthonos a környezet, amelyeket az óvónők egyéni kreativitásának megfelelő dekoráció tesz még hangulatosabbá.

A játékeszközök egy része elhasználódott, de megfelelő mennyiségűek a gyermekek sokoldalú fejlődését elősegítik.

Udvar:

2011-ben szakértő által megtörtént. Nem felel meg az EU-szabványnak. Új udvari játékeszközöket a szerény finanszírozás miatt évek óta nem tudunk vásárolni, ezért pályázaton próbálunk szerencsét. A játékok állapotát folyamatosan figyelemmel kísérjük, ha szükséges szülői segítséggel megjavíttatjuk. Tavasszal faültetéssel, virágosítással igyekszünk szebbé tenni.

3. Gyermekek:

„A 3 éves kortól kötelező óvodába járás ideje alatt az óvoda nevelési folyamat célja, feladata a gyermeki személyiség harmonikus testi és szociális fejlődésének elősegítése.”

Intézményünkben, az eddigiekben is jellemző volt, hogy minden, a településen élő 3 éves korú gyermek beiratkozott óvodánkba. (Nem mindenki helyben óvodáztatja gyermekét.)

A tevékenységformákat úgy szerveztük meg, hogy a 3 éves gyermekek fogadására alkalmasak legyenek, megfeleljenek az Országos Alapprogramban kitűzött céloknak.

Az Alapító Okiratban engedélyezett gyermek létszám 75 fő.

Óvodánkban 3 csoport működik, átlagosan 20-25 fő közötti létszámmal.

Intézményünkben egyéni elbírálás alapján sajátos nevelési igényű gyermekeket is fogadunk, így tehát:

- enyhe értelmi fogyatékos,
- autista,
- enyhe érzékszervi fogyatékos,
- beszéd fogyatékos gyermekeket.

A fent említettek fejlesztésére utazó gyógypedagógusok segítségét kell igénybe venni.

Pedagógusaink külön figyelmet fordítanak a hátrányos helyzetben élő gyermekekre és segítik a tanulásban elmaradt gyermekek egyéni felzárkózását. Célja kialakítani olyan tanulási motivációt, amely később az iskolában történő tanuláshoz megfelelő alapot szolgáltat.

2012.szeptember 01-től igény szerint részt vehetnek kizárólag magyar nyelven a Nemzeti, etnikai, kisebbségi óvodai nevelésben. Ehhez szülői nyilatkozatot kell tenni.

A helyi Pedagógiai Programunk céljai között szerepel, hogy a gyermekek életkoruknak és egyéni sajátosságaiknak megfelelően hatékonyan és optimálisan fejlődjenek. Programunk számukra esélyegyenlőséget biztosít.

4. Személyi feltételek

4.1. A nevelőtestület:

A személyi feltételek a KNT. 3. számú mellékletének megfelelően alakultak.

A nevelőtestület 5 főből áll: 3 csoportban 4 óvodapedagógus + 1 fő óvodavezető, akik rendelkeznek az előírt főiskolai végzettséggel.

Óvodapedagógusaink szakmailag felkészültek, ismereteiket folyamatosan megújítani, bővíteni kívánják. A nevelőtestület tagjai motiváltak, hogy olyan képzéseken vegyenek részt, mely elősegíti a helyi pedagógiai program fő célkitűzéseinek, illetve az új pedagógiai, szakmai kihívások eredmény-hatékony megvalósítását.

Óvodapedagógusaink eleget tettek és folyamatosan eleget tesznek a 277/1997. (XII. 22) kormányrendeletnek, melynek megfelelően a 120 órás 7 évenkénti továbbképzéseket teljesítették.

A nevelőtestület tagjai közül 1 fő vezető óvodapedagógusi végzettséggel rendelkezik (jelenleg óvodavezető)

4.2. Nevelőmunkát segítő munkatársaink

A KNT. 3. sz. mellékletének megfelelően 3 csoportban

-3 fő dajka,

-1 fő pedagógiai asszisztensi végzettséggel rendelkezik.

Dajkánk körültekintően és szakszerűen kísérik figyelemmel a csoportokban és az óvoda egész területén végzendő feladatokat. Munkájukkal szemben igényesek, nagy szerepük van a nevelőmunka segítésében, az óvodapedagógusok legfőbb munkatársai.

Pedagógiai asszisztentst alkalmazhatunk 2013.szeptemberétől, aki segíti az óvodapedagógusok munkáját.

4.3. Integrált nevelésben szükség szerint közreműködő pedagógusok:

- logopédus,
- szurdopedagógus (hallássérült gyermek óvodai nevelése esetén)
- gyógypedagógus (szükség szerint)
- gyógytestnevelő (szükség szerint)

5. Az óvoda kapcsolatrendszere:

Óvodánk közvetlen és közvetett partnerek köréből áll.

Közvetlen partnereink:

- Csány Község Önkormányzata,
- Óvodánk alkalmazottai,
- Óvodába járó gyermekek,
- Óvodahasználók köre (családok és szülők),
- Csányi Szent György Általános Iskola,

Közvetett partnereink:

- Gyógypedagógus, logopédus,
- Hatvani Nevelési Tanácsadó,
- Gyermekjóléti Szolgálat,
- Egészségügyi szolgálat (orvos),
- Védőnői szolgálat,
- Fogorvos,
- Művelődési Ház
- Idősek Otthona.

5.1. Kapcsolattartás színterei:

Szülőkkel: SZK ülések, szülői értekezletek, egyéni beszélgetések, családlátogatások, kirándulások, közös ünnepek, munkadélutánok.

Önkormányzattal: meghívás rendezvényeinkre, közös szülői értekezletekre; párbeszéd gazdasági kérdésekben; Érdekegyeztető Tanács részvétele óvodát érintő kérdésekben, testületi üléseken; dolgozóink részvétele települési rendezvények lebonyolításában, gyermekek szerepeltetése.

Óvodánk alkalmazottaival: mindennapi párbeszéd, munkaértekezletek, nevelési értekezletek, szakmai fórumok, kommunikációs tréningek, közös kirándulások.

Általános iskolával: meghívás rendezvényeinkre, nyílt napjainkra; iskolában tett látogatások; szakmai megbeszélések.

Utazó gyógypedagógussal, logopédussal: gyermekekkel kapcsolatos szakmai beszélgetések.

Hatvani Nevelési Tanácsadóval: gyermekek felmérése, iskolaérettségi vizsgálat.

Gyermekjóléti és Családsegítő szolgálattal: GYIV vezetővel való megbeszélések; családok problémáinak megbeszélése, jelzőrendszeres fórum.

Egészségügyi intézményekkel:

Védőnői szolgálattal:

Rendszeres tisztasági vizsgálat; gyermekek fejlettségével kapcsolatos kérdések megbeszélése.
Látás, hallás vizsgálat.

- Háziiorvosi szolgálat:

Évenkénti rendszeres szűrővizsgálat.

A gyermekek óvodában történő megbetegedése, illetve baleset esetén óvodánkban, vagy a rendelőben történő vizsgálat.

-Fogorvos:

Évenkénti rendszeres fogászati vizsgálat.

Kulturális Centrummal:

könyvtárlátogatás; múzeum látogatás; mesemondó versenyek lebonyolítása; rendezvényeken való részvétel. Óvoda rendezvényeinek megtartása a Kulturális Centrumban (farsang, jótékonyági bál).

6. Gyermekkép , óvodakép

6.1.Gyermekkép

Az óvodai pedagógiai programunk megvalósítása során az óvodáskor végére olyan gyermekeket szeretnénk, akik elfogadják önmagukat, egymást, természetesnek tartják a másságot. Nyugodtak, kiegyensúlyozottak, önállóak.

Szeretik , megbecsülik és óvják az őket körülvevő természetet.

Tisztelik szüleiket, tisztelik a velük foglalkozó felnőtteket.

Fontos értéknek tartják a hagyományőrzést, az ünnepeket.

Koruknak megfelelő, kulturáltan viselkedő, az iskolai életmódra alkalmas gyermekek nevelésére törekszünk.

6.2. Óvodakép

A ránk bízott gyermekeket olyan óvodában fogadjuk, ahol a környezet a 3-7 éves gyermek spontán fejlődéséhez és szándékos fejlesztéséhez a leoptimálisabb.

Megfelelő teret, eszközt biztosítunk; olyan pedagógusokkal, akik nagy tapasztalattal, elhivatottsággal rendelkeznek, az új dolgokra nyitottak, folyamatosan megújulni képesek.

A pedagógiai munkát segítő munkatársak kulturált magatartással, mindenben hozzájárulnak a kitűzött célok megvalósításához. Fontos számunkra, hogy a ránk bízott gyermekek otthonosan érezzék magukat, szívesen jöjjenek óvodánkba.

Kiemelt feladatunk a gyermeki személyiség egészére irányuló sokoldalú képességfejlesztés tevékenységeken keresztül, tevékenységek által.

Változatos programok, tevékenységek szervezésével kívánjuk óvodánkat még vonzóbbá tenni

7. Az óvodai nevelés általános feladatai

7.1. Érzelmi nevelés

A gyermek elsődleges és legfontosabb színtere a család. A 3. életévét betöltve új környezetbe kerül és megkezdí az óvodai életet. Az óvodapedagógus feladata, az érzelmi biztonság kialakítása, mely a beszoktatással kezdődik. Az első lépés a gyermek életében ebben az időszakban az anyától való leválás. Ahhoz, hogy a gyerekek zökkenőmentesen legyenek képesek beilleszkedni az óvodába, ismernünk kell a családi hátteret, kiemelten az anya-gyerek kapcsolatot.

Ehhez az óvodába lépés előtti családlátogatással, a szülő-gyermek óvoda látogatásával, és az anamnézis lap kitöltésével kapunk segítséget, illetve információt a gyermekről, szokásairól, a szülők nevelési módszereiről. Ezek segítenek bennünket, különös tekintettel a hátrányos helyzetű gyermekek kiszűrésére.

A beszoktatás a fokozatosságra épül, figyelembe véve, az óvodai élet napirendjét, a szokásokat, és a gyermek életkori sajátosságait, érettségét, egyéni szükségleteit.

A gyermek és a szülő új szokásokkal, elvárásokkal ismerkedik meg. El kell fogadniuk az óvodai és a csoport élet szabályait, normáit melyekhez mindenképpen alkalmazkodniuk kell.

A gyermek beilleszkedése, beillesztése nagyban függ a szülő hozzáállásától. Ezért nagyon fontos a pedagógus – szülő közötti kapcsolattartás. Ehhez elengedhetetlen a szülő együttműködése.

A megfelelő, fokozatos beszoktatás meghatározza a gyermek óvodában eltöltött 3-4 évét. A beszoktatás szeptembertől – október végéig tart, illetve a gyermek óvodába lépésének időszakában. A pedagógus feladata, hogy figyelembe vegye a már járó gyermekeket, és a már kialakított szokásokat, melyhez az újonnan érkező gyermekeknek és szülőknek alkalmazkodni kell. A közösségbe szoktatás során kiemelkedő feladat, hogy a gyermek az új környezetet és az új személyeket, a biztonságot nyújtó pedagógus jelenlétében tapasztalja meg.

Cél, hogy a gyermek megértse, a napi óvodai élet valójában ismétlődő ciklus, ami mindig az anya távozásával – és az anya visszaérkezésével ér véget.

A beszoktatás menete:

A beszoktatás fokozatosan történik. Minden esetben figyelembe vesszük a gyermekek egyéni igényét. Csoportonként változó a beszoktatás rendje, a csoportot vezető óvónők döntenek el, hogyan tudják legjobban megkönnyíteni a kicsiknek az óvodai élet szokásainak elfogadtatását. Abban az esetben, ha más óvodából érkezik gyermek, egy új közösségbe, új szokásrendhez, új környezethez, felnőttekhez, gyermekekhez való alkalmazkodás a fő cél. A csoportot is arra ösztönözzük, hogy fogadják be újonnan érkező társukat.

A beszoktatási időszak után, a gyermek óvodában eltöltött éveit a közösségi élet normái, szokásai határozzák meg, mely a gyermek a közösséghez való beállítódását, magatartását alakítja.

A szocializáció szempontjából nagyon nagy jelentőségű a közös tevékenység. Óvodánkban, ezért olyan tevékenységeket tervezünk, melyek segítik a gyermek erkölcsi tulajdonságainak fejlődését: együttérzés, segítőkészség, figyelmesség, akarat, önfegyelem, kitartás, feladattudat, szabálytudat.

Mivel a gyermekek különböző szociokulturális alappal és háttérrel rendelkeznek, külön nagy figyelmet fordítunk, a hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatására. Feladatunk ebben az esetben az alapvető ismeretek, hiányosságok pótlása, a viselkedési nehézségekkel, zavarokkal küzdő gyermekek megsegítése, beillesztése. A másság megismertetése, elfogadtatása a többi gyermekkel, melyet a pedagógus példamutatással és a megerősítés módszerével segíti elő.

Célunk:

A gyermekek érdekeinek, tulajdonságának figyelembe vételével, a csoport és az óvoda normáinak megismertetése, elfogadtatása, betartatása és az óvodáskor végére a beépülés elérése.

Ezekkel:

- a szokásrendszer kialakításával,
- a társas kapcsolatok alakításával,
- a közös tevékenységekkel (csoport, óvoda pl: séták, kirándulások, rendezvények, hagyományos programok) közös munkák által valósítjuk meg, nyugodt óvodai légkörben, az érzelmi nevelés áthatja a csoport egész életét a nap folyamán. A nevelési területek segítenek bennünket a folyamat elmélyítéséhez.

Külső világ tevékeny megismerése

Ének, zene, énekes játékok

Mozgás

Rajzolás, festés, mintázás

Mese-vers

Játék

Szabadidős tevékenység

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

Szívesen és örömmel jár óvodába, a csoportjába,

Képes az együtt működésre, kapcsolatteremtésre a felnőttekkel, társakkal,

Képes és tud alkalmazkodni a szabályokhoz,

Képes a tisztelettudó viselkedésre,

Szívesen tevékenykedik a csoportban, a társai érdekeiben,

Képes elfogadni a másságot, szívesen segíti társait, érdeklődik társai és a felnőttek iránt,

Elfogadja és betartja az óvodai élet és a csoport szokásait, ahhoz tud és képes alkalmazkodni

Szívesen és örömmel vesz részt a csoport napi életében, az óvodai rendezvényeken

Ismeri az óvoda többi csoportjába járó gyermekeit, a felnőtteket, elfogadja és betartja a szokásokat, szabályokat.

7.2. Az egészséges életmód alakítása

Az egészség az ember legdrágább kincse.

Az óvodai nevelés alapvető feladata a gyermekek testi és lelki szükségleteinek kielégítése, mely által biztosítjuk a kisgyermek egészséges fejlődését. Az óvodás gyermekek életében fontos szerepet tölt be az egészséges életmód kialakítása, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása, a szocializáció és az érzelmi nevelés. Ezek egységet alkotnak egymással.

Az egészség a testi-lelki és szociális jólét állapota.

Az óvodai nevelés segíti az egészséges életvitel iránti igény fejlődését, az egészséges életmód választását, az egészséget károsító cselekvések és magatartások visszaszorítását.

Az óvodai élet első időszakában legfőbb célnak tekintjük a helyes szokásrend kialakítását. A helyes életritmus megvalósulását, az életkori sajátosságokat szem előtt tartó következetes napi- és heti-rend megtervezésével és megszervezésével érhetjük el. A helyesen kialakított életritmus visszahat az életfolyamatokra.

Az egészséges életmód alakításának egyik feltétele az egészséges, biztonságos és szeretetteljes környezet biztosítása (óvoda épülete, felszerelése, csoportszobák, játékszerek, munkaeszközök, a szociális környezet, vagyis a gyermekeket körülvevő személyek-társak, felnőttek).

A gyermekek viselkedésének első és legfontosabb mintaadó közössége a család. Az óvoda a második mintául szolgáló közösség az óvodás gyerekek életében, ezért az óvónő és más felnőtt személyek, dajkák magatartása modellértékű.

Az egészséges életmódra nevelés területén fontos szerepe van a gyermekek testi fejlődésének, mely az alapvető higiéniai szokásokat foglalja magába, a testápolást, az egészséges táplálkozást, az öltözködést, a nyugodt pihenést, a betegségmegelőzést, és az egészségmegőrzés szokásainak kialakítását.

Kiemelkedő feladat az óvodai élet minden fázisában a gyermekek mozgásigényének, testi szükségleteinek kielégítése, a harmonikus, összerendezett mozgás kifejlesztése az alapvető mozgásfunkciókban (pl. járás, futás, egyensúlyérzék, kéz finommozgásának fejlesztése stb.), és az emberi kapcsolatokhoz nélkülözhetetlen humán mozgáskultúrában (játékban, feladatteljesítésben stb.) A mozgáskultúra fejlesztését segíti óvodánk udvara, a séták, kirándulások szervezése.

Az óvodai nevelés lényeges eleme a testi képességek fejlesztése rendszeres, játékban gazdag, az egyéni képességeket figyelembe vevő mozgással. A mozgásöröm és a szellemi fejlődés szoros kapcsolatban áll egymással.

Nagyon fontos, hogy a gyermekek minél több időt töltsenek a szabadban. Nagy figyelmet fordítunk a levegőztetésre, a rendszeres szellőztetésre is.

Együttműködünk az óvoda orvosával és a védőnővel, hiszen nagyon fontos a gyermekek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése.

Nagy jelentőséggel bír a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások kialakítása, környezettudatos magatartás megalapozása.

Igyekszünk formálni az óvodásgyermekek egészséges táplálkozási szokásait.

Fontos óvodánknak és az arra rászoruló gyermekeknek, hogy megfelelő szakemberek bevonásával – a szülővel, az óvodapedagógussal együttműködve – speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi, lelki nevelési feladatokat is el tudjunk látni.

A tudatos óvodai nevelő munka akkor eredményes, ha az óvodáskor végére a gyermekek felismerik, elkerülik az egészséget károsító hatásokat, magatartásokat.

A 6-7 éves gyermekek önállóan, biztonsággal látják el önmagukat, kulturáltan viselkednek, étkeznek. Ügyelnek saját és mások testi épségére, igénylik a rendet, tisztaságot környezetükben és saját magukkal szemben is. Mozgásukat, viselkedésüket, testi szükségletük kielégítését szándékosan irányítani képesek.

7.3. Anyanyelvi nevelés

Az anyanyelv a legfontosabb eszköze a szociális kapcsolatok kiépítésének és az emberek közötti kommunikációnak. A beszéd és a gondolkodás egymással szoros kapcsolatban áll. Az óvodai anyanyelvi nevelés komplex folyamat, ami - beszélő környezettel, helyes mintaadással és szabályközvetítéssel - az óvodai nevelőtevékenység egészében jelen van. Minden gyermek beszédét meghatározza az otthoni nyelvi környezet. Az óvoda fejlesztési feladatainak a család a környezet megismeréséből kell kiindulni és a gyermek egyéni képességeinek megismerésén keresztül kell hatást kifejteni. A fejlesztésnek a gyermek élményeihez kapcsolódva és tapasztalatszerzéssel egybekötve. Az értelmi nevelés további feladatai: egyrészt a gyermek spontán és tervezetten szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, bővítése, különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlása, másrészt az értelmi képességek (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás – alkotóképesség – fejlesztése. Valamennyi értelmi képesség, különösen a képzelet és a kreativitás fejlődését elősegítő ösztönző környezet biztosítása.

Az óvodapedagógusnak arra is lehetőséget kell biztosítani, hogy nyugodt légkörben életszerű helyzetekben minden gyermek beszélhessen arról ami érdekli, ami foglalkoztatja. Semmiféle türelmetlenség vagy a gyermek korlátozása nem megengedhető az anyanyelvi nevelés során. Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés közben a gyermek természetes beszéd- és kommunikációs kedvének fenntartására, ösztönzésére, a gyermek meghallgatására, a gyermeki kérdések támogatására és a válaszok igénylésére szükséges figyelmet fordítani.

Már az óvodában is biztosítani kell a nyugodt, meghitt beszélgetésekre a lehetőséget. A környezet példamutató tiszta és szép beszéde mintát nyújt, ösztönzést ad a beszédre.

Különösen fontos hogy a gyermekkel nap mint nap közvetlen kapcsolatban lévő óvoda - pedagógus, pedagógiai asszisztens, dajka ügyeljen beszédének stílusára, a hanglejtés a dinamika, a hangsúly -megfelelő alkalmazására.

Az óvodapedagógus a gyermek anyanyelvi fejlettségét folyamatosan kísérje figyelemmel. Szükség esetén kérje a szakember segítségét .

Az óvodapedagógus feladatai az anyanyelvi nevelés fejlesztésében:

- Beszélgetésre alkalmas nyugodt, kiegyensúlyozott légkör megvalósítása
- A beszédöröm biztosítása: arra nevelni a gyermeket, hogy bátran nyilatkozzanak meg, mondják el élményeiket.
- Lehetőséget teremteni minden gyermeknek a folyamatos beszéd gyakorlására
- Képesé tenni a gyermeket arra, hogy tudjanak másokat is meghallgatni
- A gyermekek szókincsének folyamatos bővítése
- A beszéd színvonal emelése olyan formában, hogy a gyermekek képesek legyenek a nyelvi kifejezés eszközeit variálni
- Beszédmegértés fejlesztése
- A beszédtechnika fejlesztése, a helyes kiejtés gyakorlása
- A gyermeki kérdések inspirálása, megválaszolása
- A beszédhibák megfelelő módszerekkel történő javítása

Óvodánkban folyó valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítandó feladat az anyanyelvi nevelés.

Az óvodapedagógusok helyes minta és szabályközvetítésével az óvodai nevelőtevékenység egészében jelen van. Az anyanyelv ismeretére, szeretetére neveljük a gyerekeket.

Különös figyelmet fordítunk a beszéd és a nyelvi funkciók fejlesztésére:

- szókincs
- grammatika
- beszédészlelés
- beszédmegértés
- verbális emlékezet fejlesztése.

Lehetőséget biztosítunk a gyermekek számára minden nap a természetes beszédre, kommunikációra, ösztönzést kapnak a kérdések és válaszok igénylésére.

Különös tekintettel a hátrányos gyermekek felzárkóztatására, melynek lehetséges okai; az ingerszegény környezet és megkésett beszédfejlődés.

Ezen gyermekeknél külön egyéni fejlesztést biztosítanak a fejlesztő pedagógusaink és a logopédus. Hanghibákkal küzdő gyermekekkel minden évben logopédus foglalkozik. Az egyéni fejlődés biztosításához szükséges, hogy személyes példánkkal – odafigyelés – meghallgatás – beszélgetés – kommunikációs helyzetek teremtésével ösztönözzük a gyermekek közötti kommunikációt, gazdagítsuk metakommunikációs ismereteiket.

Célunk:

- a gyermekek bátran mondják el gondolataikat
- beszédhallás és szövegértés fejlesztése
- nyelvtanilag hátrányos helyzetű illetve nyelvtanilag kiemelkedő gyermekek differenciált fejlesztése
- nyelvtanilag helyes, jól érthető, tiszta beszéddel mintaadás, szókincsbővítés
- szakmai kapcsolattartás a logopédussal.

8. Az óvodai élet megszervezése

8.1. Szervezeti és időkeret

<i>Időkeret</i>	<i>Napirend</i>
7.30 – 8.15	Gyülekezés
7.30 – 12.00	Játék Gondozási feladatok ellátása Munkajellegű tevékenység végzése Mindennapos mozgás Tízórai Játékos tanulás éneke, zene, énekes játék, tánc rajz, mintázás, kézimunka mozgás külső világ tevékeny megismerés levegőzés, séta szabad mozgás alkalomszerű programok (bábszínház, zenés előadás)

12.00 – 14.30

Ebéd
Gondozás, feladatok ellátása
Munkajellegű tevékenységek végzése
Pihenés

14.30 – 16.00

Uzsonna
Gondozási feladatok ellátása
Munkajellegű tevékenységek végzése
Játék, szabadon választott tevékenység

Az óvodában igénybe vehető ingyenes szolgáltatások:

- hittan
- logopédiai fejlesztés

Megjegyzés:

A csoportnaplóban található a korcsoportnak megfelelő, konkrét időkeret és a tevékenység megszervezésével található a napirend, a csoport életkori sajátosságának figyelembe vételével. Az óvodában igénybe vehető ingyenes szolgáltatásokat a szülői szándék határozza meg.

8.2 Hetirend

	HÉTFŐ	KEDD	SZERDA	CSÜTÖRTÖK	PÉNTEK
Kiscsoport	Vers-mese beszélgetés Mindennapos mozgás	Vers-mese Külső világ tevékeny megismerése	Vers-mese Ének, zene, énekes játék, gyermektánc	Vers-mese Rajzolás, festés, mintázás, kézim	Vers-mese Mozgás
Középső csoport	Vers-mese Ének, zene, énekes játék, gyermektánc Mindennapos mozgás	Vers-mese Külső világ tevékeny megismerése(m.)	Vers-mese Rajzolás, festés, mintázás, kézim	Vers-mese Mozgás	Vers-mese Külső világ tevékeny megismerése Mindennapos mozgás
Nagy csoport	Vers-mese Rajzolás, festés, mintázás, kézim. Mindennapos mozgás	Vers-mese Mozgás	Vers-mese Külső világ tevékeny megismerése(m.) Mindennapos mozgás	Vers-mese Ének, zene, énekes játék, gyermektánc Mindennapos mozgás	Vers-mese Külső világ tevékeny megismerése Mindennapos mozgás

9. Az óvodai élet, tevékenység formái és az óvodapedagógus feladatai

9.1. Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

A gyermek életében meghatározó szerepet játszik a zene. Kiemelt feladatunk felkelteni a gyermek érdeklődését a zene iránt. Zenei ízlésének alakítására, az esztétikai érzék fejlesztésére, érzelmi életének erősítésére, nem csak a foglalkozásokon, hanem a mindennapi tevékenységekben is lehetőséget biztosítunk. A csoportszobában a megfelelő hely kialakításával lehetősége van a gyermekeknek az elmélyült zenehallgatásra, csoportosan és egyénileg is. Az énekes népi játékok nem csak a gyermek zenei képességeit, és zenei kreativitását segíti elő, hanem a népművészeti találkozón, a közösségi rendezvényeken való részvétellel, mélyítjük, erősítjük a dalokkal, táncokkal a népi hagyományok megismerését, ennek tovább élését segítjük elő.

A zenehallgatás során az igényesen megválasztott népdalok, énekes népi játékok mellett, a komolyzene megismertetése, hallgatása is helyt kap. A zenehallgatás anyagának megválasztásánál figyelembe vesszük a nemzetiségi, és etnikai kisebbség zene anyagát.

A zene által fejlődik a gyermekek zenei képessége.

A néptánc és hagyományörzés alkalmat teremt a gyermek számára a csoportba történő szocializációra.

Feladatunk:

A zenei hallás, ritmus és forma érzék fejlesztése

A környezet hangjainak megismertetése

A mondókák, gyermekjátékok, táncok, dalok, népdalok megismertetése.

A zenei kreativitás fejlesztése

Igényes zenehallgatás választásával, az érzelmi nevelés erősítése

Éneklés, hallás, mozgás, figyelem, szókincs, önbizalom fejlesztése

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

A gyermek örömmel és szívesen énekel, játszik énekes játékokat.

Saját kezdeményezésre is képes /tud/ mondókázni, énekelni, táncolni, zenei feladatokat megoldani.

Képesek a dal és mondókák ritmusát, egyenletes lüktetését kifejezni, megkülönböztetni.

Tudnak megkülönböztetni zenei párokat

Gyors-lassú, halk-hangos, magas-mély

Képesek hangszereken dalt kíséreni

Tudnak önállóan 10 – 15 dalt, mondókát elmondani, énekelni csoportosan és egyénileg

Tudnak improvizálni mozgást, ritmust, dallamot.

Szívesen hallgatnak népdalt, komolyzenét.

9.2. Mozgás

A rendszeres testmozgás elengedhetetlen a gyermek értelmi fejlődéséhez. A készségek, képességek kialakításának, fejlődésének az alapja a mozgás, hozzájárulnak a tanulási képességek, kompetenciánk kialakulásához, fejlődéséhez. A mozgás rendszeres alkalmazása a kondicionáló képességeket segítik elő, mint – erő, állóképesség, erősítik az egészséget, a helyes testtartást. Elősegíti a mozgáskoordináció intenzív fejlődését.

A mozgás, mozgásos feladatok fejlesztik a gyermek én képét, önkontrollját, társas viselkedését, téri tájékozódást, együttműködését, szabálytudatát, probléma megoldó gondolkodását, alkalmazkodó képességét.

Kiemelt feladatunk:

A játékba ágyazott mozgástevékenység az óvodai nevelés minden napján: a játékban, azon belül a szabadjátékban, figyelembe véve a gyermekek egyéni szükségleteit, képességeit.

Célunk, hogy mindennap legyen irányított mozgás, és ha csak lehet minden nap, minél hosszabb ideig tartózkodjanak a friss levegőn –télien is. Nagy figyelmet kell fordítanunk az egyoldalú terhelés elkerülésére.

Lehetőleg mozgásos játékot tartunk, a feladatok legyenek kihívások a gyerekek számára. Nagy hangsúlyt fektetünk a mindennapos mozgásra, mely nagyban befolyásolja a gyermekek élettani hatásait. A tornafoglalkozásokon a pedagógust a tudatosság, tervszerűség jellemzi, de nem a merev anyaghoz való ragaszkodás, pontos, hogy a rugalmasság jellemezze a foglalkozások menetét. Figyelembe véve a gyermekek életkori sajátosságait, az óvoda tárgyi feltételeit, az udvari játékok adta lehetőséget, a sétákat, kirándulásokat.

Feladatunk a gyermek irányított és spontán, szabad játék kereteiben való mozgásának biztosítása, mozgásszükségleteinek kielégítése.

A tornafoglalkozásokon elengedhetetlen a pedagógus részéről az egyéni bánásmód biztosítása a mozgástanulás során, de a legfontosabb módszer a differenciálás.

Ez megnyilvánul:

- segítségadásban,
- a végrehajtás minőségének megkövetelésében,
- az eszközökben,
- a gyakorlatadásban,
- ismétlésszámban.

Mozgás:

- természetes mozgások
- mozgásos játékok
- játékos ugrások
- prevenciós gyakorlatok

Mindezzel segítjük a gyermekek mozgásfejlesztését, figyelembe véve az egyéni képességeket.

Célunk:

A spontán szabadjáték kereteiben végzett mozgás, melyek kiegészítik az irányított mozgástevékenységet. A komplex testmozgások beépülnek az óvodai élet minden napjaiba, amelyek együttesen hatnak a gyermek személyiségére.

Fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- Szívesen és örömmel vesz részt az irányított és szabad mozgásban
- Mozgása összerendezett, képes irányítani mozdulatait,
- Nagymozgása korának megfelelő,
- Megérti a mozgáshoz kapcsolódó kifejezéseket, bemutatás nélkül is képes végrehajtani.
- Ismeri, megnevezi és alkalmazza téri irányokat, térben jól tájékozódik, képes az irányváltásra
- Szem-kéz, szem-láb koordinációja megfelelő, képes a tornaszerek, kéziszerek használatára
- Tud társaival együttesen mozogni,
- Feladatokat megért, képes az önálló feladatvégzésre,
- Képes mozgássorozatot utasítás után elvégezni,
- Ismer játékokat, annak szabályait betartja, aktívan és örömmel vesz részt a szerepvállalásban
- A sorverseny játékokban, csapatjátékokban egészséges versenyszellem jellemzi, képes a játék során segíteni társait, a közösségért tenni, megfelelő kudarctűrő képességgel rendelkezik.

9.3. Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka

„ A rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, a kézimunka, mint az ábrázolás különböző fajtái, továbbá a műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés is fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének.” A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül.”

Az ábrázolás során megjelenítik érzelmeiket, hangulatukat, környezethez való viszonyukat, ábrázolják tágabb-szűkebb környezetüket. Az egész nap folyamán az évszakokat követve lehetőséget biztosítunk megfelelő eszközökkel a spontán alkotásra, önmegvalósításra. Ez a tevékenységforma fejleszti a gyermekek fantáziavilágát, térforma és színeképzeteinek gazdagodását, esztétikai érzékenységüket, komponáló, térbeli tájékozódó képességüket, igényességüket, finommotorikájukat. Alkotásaikban kifejezhetik érzelmi fejlettségüket. Az óvodapedagógus feladata, hogy a gyermeket minél több technikával és az ehhez tartozó eszközökkel ismertesse meg, tovább az alkotáshoz szükséges élményeket biztosítsa.

Ráébresztjük a gyermekeket a természet megfigyelésére, szépségére, és annak kifejezésére. Az óvónők kreatív munkái is elősegítik a gyermekekben az igényesség kialakulását, a szép iránti nyitottságot (meghívók készítése, gyerekeknek meglepetések készítése az ünnepekre, ajándékkészítés szülőknek, adventi munkadélután, csoportok dekorálása).

Fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

Az iskolába induló gyermekek örülni tudnak a „szépnek”, az egyéni és közös alkotásoknak. Tudnak beszélni az alkotásokról, kezd kialakulni a sajátos gyermeki értékítéletük.

Szem-kézmozgásuk összerendezetté válik, helyesen fogják a ceruzát, ecsetet, ollót, vagyis az íráshoz szükséges mozgáskoordináció kialakul. Vonalvezetésük balról jobbra halad.

A különböző technikák megvalósítása alatt kitartók lesznek.

Célunk, hogy a gyermekek egyéni fejlettségi szintjüknek megfelelően képi-plasztikai kifejező képességek birtokába jussanak.

9.4. Vers, mese

A mese, vers mint minden nagy művészet egyszerre tanít és szórakoztat.

„A többnyire játékos mozgásokkal is összekapcsolt mondókák, dúdolók, versek hozzájárulnak a gyermekek érzelmi biztonságához, anyanyelvi neveléséhez. Ezek ritmusukkal, a mozdulatok és szavak egységével a gyermeknek érzéki-érzelmi élményeket nyújtanak.”

A mese-vers legszorosabban összekapcsolódik az anyanyelvi neveléssel, zenével, az énekkel, a mozgással, a mozgásos játékokkal, mert az irodalom, ezen belül a mese-vers eredeti formájában nem írott, hanem kimondott, elénekelt, eltáncolt szó volt – a kisgyermek ebben az ősi formájában műveli és élvezi.

A mese a gyermek érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődésének és fejlesztésének egyik legfőbb segítője.

A magyar népköltészet, gyermekköltészet számtalan lehetőséget nyújt a gyermekek számára. Kiscsoportos korban fő segítői a gyermek és óvodapedagógus közötti személyes kapcsolat kialakulásának. Nagyon fontos ezek megfelelő kiválasztásában az óvodapedagógus szerepe.

A mese kiválóan alkalmas az óvodás gyermek szemléletmódjának, világképének és a helyes viselkedésformáknak a kialakítására.

„ A mindennapos mesélés, mondókázás, verselés a kisgyermek mentális higiéniájának elmaradhatatlan eleme.” A mese mágikus világa az óvodás gyermek szemléletmódjához és világképéhez nagyon közel áll. Különösen igaz ez a népmesékre. A mese a gyermeket tájékoztatja a külvilág és a belső világ viszonylatairól. Szorongásait megjeleníti és feloldja. Az óvónővel való pozitív érzelmi légkörben a mese hatására a gyermek belső képi világot alakít ki, mely az élményfeldolgozás legfontosabb formája.

Az anyaggyűjtésben megmutatkozik az óvodapedagógus módszertani szabadsága, helyet kapnak a klasszikus és kortárs irodalmi művek is. Témájában nagyon sokszor megjelenik az állatok, növények, időjárás, a természet világa. Ezek feldolgozása mindennapos verseléssel, meséléssel, dramatizálással, bábozással vagy más művészeti eszközök összekapcsolásával a történik, melyek a gyermeki önkifejezés formái.

Lehetőséget nyújtunk a gyermekeknek a szabadban való mesélésre, verselésre.

Vers- és mesemondó versenyt szervezünk a költészet napján. Időszakonként a helyi könyvtárat is meglátogatjuk, ezzel is felkeltjük a könyvek iránti érdeklődésüket.

Sokszínűségünket az is igazolja, hogy lehetőséget biztosítunk az óvodán belüli mesés-zenés előadásoknak.

Az ünnepeinket színvonalas irodalmi alkotások feldolgozásával tesszük élményszerűvé.

A gyermekek az óvodáskor végére megértik, hogy az óvónőtől hallott mesék, versek, történetek, nekik szólnak, segítenek eligazodni a világban, a lelkükben, kavargó érzelmekben, indulatokban. Szorongásaikat, feszültségeiket képesek lesznek feldolgozni a mese cselekményének átélésével.

Fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

Különbséget tudnak tenni a pozitív és negatív tulajdonságok között.

Kialakul bennük a belső képalkotás képessége, mely az olvasás alapja. Megtanulnak tisztán, érthetően, az életkoruknak megfelelő fejlettségi szinten beszélni.

A mesék, versek által megismerkednek a magyar nyelv szépségével, a helyes nyelvhasználattal, mondatszerkesztéssel, mellyel megalapozzuk a biztonságos önkifejezést.

A gyermekek érzelmi – értelmi és etikai fejlődése az adott életkornak megfelelően alakul, szókincsük gazdagodik.

Nyitottá válnak a világ, és a magyar kultúra értékei iránt.

9.5. Külső világ tevékeny megismerése

Óvodai nevelésünkben kiemelt szerepet kap a gyermek önmagával, saját személyével, közvetlen környezetével kapcsolatos ismereteinek elmélyítése, majd ez után a tágabb környezet megismerése, védelme, megóvása. A környezettudatos magatartás kialakításának fő tevékenységformája a külső világ tevékeny megismerése.

Környezeti nevelésünk átfogja az egész óvodai életet. A természeti, társadalmi környezet témaköreivel minden csoport megismerkedik és a fokozatosság elvét követve életkoruknak megfelelően, bővítjük és mélyítjük ismereteiket. Építve a gyermekek érdeklődésére olyan pozitív érzelmekhez juttatjuk őket, melyek segítik a természethez való viszony alakulását. Megismerik szűkebb, tágabb környezetüket az ott élő embereket, a helyi szokásokat, hagyományokat. A falu társadalmi életében hagyományyszerűen részt veszünk különböző rendezvényeken (Falukarácsonya; Dinnye- Fesztivál). Fontosnak tartjuk az élő – élettelen környezet értékeinek szeretetére, szépségeinek megláttatására és védelmére nevelést, megerősítve példamutató magatartásunkkal.

A spontán és szervezett tapasztalat és ismeretszerzésre tudatos tervezőmunkával biztosítjuk a megfelelő alkalmat, időt, helyet és eszközöket. A külső világ tevékeny megismerése magába foglalja az elemi matematikai tapasztalatok megszerzését is.

Az óvodába lépéstől kezdve matematikai tapasztalatokat szereznek a környezet megismerése során a szabad játékban az óvodai élet számos területén. Olyan lehetőségeket, tevékenységeket biztosítunk a gyerekek számára, melyekben a megszerzett ismereteket gyakorolhatják, és tevékenységeikben alkalmazhatják.

Célunk a környezettel való harmonikus viselkedéshez szükséges jártasságok és készségek megalapozása.

Kitűzött célunk megvalósításának érdekében az óvoda felnőtt közössége munkahelyi életmódjával, munkájával pozitív mintát nyújt a gyerekek és szülők számára, a környezettudatos magatartás, az ökológiai szemléletformálás, az egészséges életmód szokásainak megalapozása és a közösségi egészséges életvitel megalapozása terén.

Feladatunk, olyan helyzetek kialakítása, melyben fejlődik a gyermekek megfigyelőképessége, emlékezte, logikus gondolkodása, nyelvi kifejezőkészsége, önálló döntési-, véleményalkotási képessége.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

Az óvodai élet végére a gyerekek legyenek tisztában a természeti és társadalmi környezet alapvető szabályával.

Rendelkezzenek megfelelő ismeretekkel az őket körülvevő világról, önmagukról.
Tudjanak önállóan helyes döntéseket hozni környezetük megóvása védelme érdekében.
Legyenek képesek ok-okozati összefüggések értelmezésére; rendelkezzenek megfelelő téri; alaki; mennyiségi; nagyságbeli felismerő képességgel.

Nagycsoportos kor végére érjenek el arra a szintre, hogy – miközben egy új információt kapnak – legyenek képesek a végzett folyamat követésére.
A helyi célok, feladatok megfogalmazásáról kiemelten szerepelnek a – környezeti adottságoknak megfelelően – tevékenységbe ágyazott természet – és környezetvédelmi feladatok.

9. 6. Játék

A játék a kisgyermekkor legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége, legfőbb élményforrás, a személyiség-fejlesztésnek a színtere, a tanulás, a készség-képességfejlesztés, vagyis az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze. A játék a kisgyermek elemi pszichikus szükséglete, melynek mindennap visszatérő módon, hosszantartóan és lehetőleg zavartalanul kell megvalósulnia.

A játéknak az egész nap folyamán érvényesülnie kell, és előtérbe kell helyezni a szabadjáték túlsúlyának érvényesülését. Lehetőség szerint szabadlevegőn töltsék ennek a tevékenységnek nagy részét. Jót és jól játszani – ez a gyermek dolga, mert az óvodás gyermek a külvilágból és saját belső világából származó tagolatlan benyomásait játékban tagolja.

Az óvodapedagógus feladata, hogy mindig utánozható mintát kínáljon a gyermek számára a játék folyamatában. Fontos az óvónő jelenléte, hiszen indirekt módon törekszik arra, hogy a már meglévő játékot magasabb szintre emelje, a gyerekek társas kapcsolatát bővítse. A gyermek a játék által közvetíti gondolatait, érzelmeit. Megtanul együttműködni, beszélgetni, alkotni, megismerni a másik embert, képet alkotni a világról.

Fontos feladatunk, hogy a gyermekeknek biztosítsuk a megfelelő helyet, a nyugodt légkört, játékeszközöket, elegendő időt a különböző játékformákhoz (gyakorló játékhoz, szimbolikus játékhoz, a konstruáló játékhoz, a szabályjátékhoz és a mozgásos játékokhoz).

A játékeszközök beszerzésénél az óvodapedagógusok arra törekszenek, hogy minden gyermek fejlettségi szintjének megfelelő, jó minőségű játékeszközt találjon a csoportban. A játékhoz felhasználható anyagok közül a természetes-, vagy újrahasznosított anyagokat részesítjük előnyben. Fontos, hogy a gyermek érdeklődését, kíváncsiságát felkeltsük, mert a játékban megtapasztalt dolgok lesznek maradandóak és építő jellegűek a későbbiek folyamán. Kihasználjuk a népi játékokban rejlő személyiségfejlesztő lehetőségeket, biztosítva ezzel múltunk értékeinek megismerését, játékba való beépítését.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

Az óvodáskor végére a gyermekeknek változatos tevékenységek gyakorlásával önismeretük bővül. A fejlesztőjátékok használatával fejlődik gondolkodásuk, problémamegoldó képességük, figyelmük, kitartásuk, önfegyelmük, kudarcűrő képességük. Megtanulnak, alkalmazkodni egymáshoz és betartják a játékszabályokat.

A játék során olyan tulajdonságok, magatartásformák alakulnak ki, amelyek a későbbiekben meghatározóak lesznek. Játékuk elmélyült és tartalmas lesz.

9.7. Munka jellegű tevékenységek

Az életre való felkészítés nem nélkülözheti a munkatevékenység lehetőségének kiaknázását az óvodában. A személyiségfejlesztés fontos eszköze, a játékkal és a cselekvő tapasztalással sok vonatkozásban azonosságot mutat. Óvodánkban a munka a gyermekek mindennapi tevékenységének aktív része, játékként élük át, a tevékenység örömeért önként, szívesen végzik.

Célunk:

A munka jellegű tevékenységek megszerettetésén keresztül olyan képességek, készségek, tulajdonságok kialakítása, amelyek elősegítik a munkához, a közösséghez való pozitív viszony kialakulását, a munka tiszteletét, megbecsülését.

Munkálkodás közben egyre több tapasztalat, információ birtokába jutnak az őket körülvevő tárgy világról, szűkebb – tágabb környezetükről.

A megismerés folyamatával párhuzamosan értelmi képességeik és alapvető erkölcsi tulajdonságaik is alakulnak (önállóság, kitartás, türelem, felelősség, céltudatosság).

A munka hozzájárul a gyermekek közti társas kapcsolatok alakulásához, a közösségért végzett munka szükségességének, értelmének és örömeinek felismeréséhez, átéléséhez.

Az értékelés, az önértékelés segíti a közösségi megítélés alakulását – a saját és a mások elismerésére nevelés egyik formája.

Feladataink:

Az életkornak és egyéni fejlettségnek megfelelő differenciált részvétel biztosítása a különböző munkatevékenységekben;

A munkavégzéshez szükséges pozitív attitűdök, képességek, készségek, tulajdonságok (önállóság, szabálytudat, együttműködés, szervezőkészség) tudatos, tervszerű fejlesztése.

A munka fontossága, hasznossága, eredményességének megbecsülésére nevelés.

Ideális munkafeltételek megteremtése, a különböző munkafajtákhoz szükséges megfelelő méretű, minőségű eszközök biztosítása.

Konkrét, reális, a gyermekeknek saját magukhoz mérten fejlesztő folyamatos értékelése, ön értékelésének alakítása.

Lehetőség teremtése a gyermekeknek, hogy minden olyan munkában részt vegyenek, amelyekre képesek s szívesen vállalják.

A vegyes életkorú csoport sajátosságaihoz igazított optimális munkamegosztás kialakítás.

A különböző munkafajták bevezetése fokozatosan történik.

Az önkiszolgálás, naposi munka, alkalomszerű munkák, s a környezetgondozás ad lehetőséget a gyerekek munka jellegű tevékenységének gyakorlására.

Az önkiszolgáló tevékenység mind a három korcsoportban nagy jelentőségű, a gyermekek saját személyükkel kapcsolatos feladatainak, azok sorrendjének megismerése, felnőttek segítségével történő elsajátítása, készségszintre emelése.

A naposi munkával középső csoportban ismerkednek a gyerekek. Nagy szerepe van e tevékenységnek a közösségi érzés alakításában, a társas viszony és az együttműködés kialakulásában. Lehetőséget ad a másokról való gondoskodás örömeinek átélésére. Az alkalmoszerű munkákat a csoportban dolgozó felnőttek segítségével, irányításával végzik a gyerekek.

A növényesarkot és a kertet az évszaknak megfelelő munkálatokkal folyamatosan gondozzák a felnőttek irányításával.

A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végére:

A gyermekek pozitív hozzáállása a rendszeres munkavégzéshez;
a rájuk bízott munkát önállóan, kitartóan végzik;
megtanulják a szükséges eszközök, szerszámok biztonságos használatát;
szeretnek, tudnak közösen dolgozni megfelelő munkatempóban;
alakul környezettudatos szemléletük;
megszerzik azokat a képességeket, amelyek segítik a feladatok megértését, kialakul feladattudatul, feladattartásuk és felelősségvállalásuk; önfegyelmük.

9. 8. A tevékenységben megvalósuló tanulás:

Az óvodai élet során a mindennapokban a tanulás spontán és részben szervezett tevékenység, amely a gyermeki személyiségfejlődést alakítja.

Elsődleges célunk, hogy a gyerekek hozott tapasztalataira, élményeire építve, tevékenységbe ágyazva új ismereteket szerezzenek, amely ismeretekkel fejlesztjük képességeiket és bővítjük, rendszerezzük megszerzett tudásukat.

A tanulási folyamat a gyerekek elsősorban tevékeny, cselekvő aktivitására épüljön. A gyerekek képességeit figyelembe vevő pozitív értékeléssel motiváljuk a tanulási folyamat sikeres kimenetelét.

„ A tanulás lehetséges formái az óvodában:

- az utánzásos, minta és modellkövetéses magatartás- és viselkedéstanulás (szokások alakítása),
- a spontán játékos tapasztalatszerzés;
- a cselekvéses tanulás;
- a gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés;
- az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés;
- a gyakorlati problémamegoldás.”

(a fenti idézet 2011. évi CXCV. Törvényrendelet
A tevékenységben megvalósuló tanulás 4. pontja)

10. Óvodánk hagyományos ünnepei, rendezvényei

Ősz:

- I. osztályos gyerekek évnnyitóra kísérése
- Szülői értekezlet
- Idősek Világnapja
- Állatok Világnapja

Tél:

- Mikulás ünnepség
- Munkadélután a szülőkkel
- Adventi vásárra eszközkészítés
- Karácsonyi ünnepség
- Mindenki karácsonya – nagycsoportosok
- Szülőértekezlet (nagycsoportban - az iskolaigazgató és tanítónők meghívásával)
- Farsangi bál

Tavaszi:

- Március 15. megemlékezés
- Víz világnapja
- Húsvéti hagyományok
- Költészet napja (mesemondó verseny)
- Virágosítás
- Könyvtárlátogatás csoportonként
- Szülőértekezlet megtartása csoportonként
- Anyák napja
- Csoportonként kirándulások (ha igény van rá)
- Gyermeknap
- Évzáró – nagycsoportos gyermekeknek
- Pedagógusnap megemlékezés (nagycsoport)

Óvodánk hagyományosan megrendezett ünnepei, melyek a gyermekcsoportokban kerülnek megvalósításra:

- Névnapok, születésnapok megünneplése
- Séták
- Könyvtárlátogatás csoportonként
- Farsangi bál
- Húsvéti hagyományörzés
- Mikulás ünnepség
- Március 15. megemlékezés

Szülőkkel együtt szervezett programjaink:

- munkadélután – adventi készülődés
- adventi vásár

évváró ünnepség
anyák napja
szülői értekezletek

Települési rendezvények az óvoda részvételével:

Falunap
Népzenei találkozó
Mindenki karácsonya
Idősek világnapja
Pedagógus nap
Gyermeknap közösen az iskolával
Majális

11. Gyermekvédelem az óvodában

Az óvodai nevelés feladatainak fontos része az intézmény gyermekvédelemmel kapcsolatos tevékenysége, amely szorosan kapcsolódik a óvoda pedagógiai munkához.

Minden tanév elején az újonnan érkező gyermekek helyzetét a csoportos óvónőkkel és a gyermekvédelmi felelőssel együtt megismerjük.

Az óvodai nevelés megkezdése előtt konzultációt folytatunk a védőnőkkel, majd családlátogatást szervezünk. Fontos, hogy megtörténjen a feltáró munka, amikor kiderül, hogy milyen a gyermek helyzete.

A Gyermekjóléti Szolgálattal és a Családsegítő Szolgálattal konzultálunk, akik számunkra információval szolgálnak.

A szülő nyilatkozata alapján a jegyző megállapítja, hogy ki a hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermek. Az éves munkatervben az 1997. évi XXXI. törvény gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról; iránymutatása szerint elkészítjük a gyermekvédelmi programunkat.

A Gyermekvédelmi tervet az óvodavezető jóváhagyásával a gyermekvédelmi felelős dolgozza ki, figyelembe véve a gyermekekkel foglalkozó óvónők és a fent említett szervezetek véleményét.

A gyermekvédelmi felelős gyermekvédelemmel kapcsolatos feladatai összefoglalva a következők:

- a veszélyeztetett gyermekek felmérése minden nevelési év kezdetén a veszélyeztetettség súlyosságának mérlegelése alapján, további teendőkre vonatkozó javaslattétel (kapcsolat Gyermekjóléti Szolgálattal). A veszélyeztetett gyermek szüleinek tanácsadás, segítségnyújtás lehetőségeinek számbavétele.
- hátrányos helyzetűek felmérése, majd a csoportos óvónők közreműködésével nyilvántartásba vétel. A hátrányos helyzet típusának mérlegelése. A veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése, intézkedés hátrányos helyzet esetén.

Az intézmény valamennyi gyermekét figyelembe véve:

Általános prevenciós tevékenységek, az óvodát körülvevő szociális és társadalmi környezet függvényében:

- lehetséges szociális ellátások számbavétele
- a gyermekek érdekeinek képviselete

A feltárás, felmérésre vonatkozó legfontosabb gondolatok:

- A gyermek milyen környezetből jár óvodába?
- A szülő iskolázottsága (nyilatkozatát figyelembe véve).
- Esetleges munkanélküliségből adódó nehézségek.
- Nagycsaládosok figyelembe vétele.
- Kik veszélyeztetett, illetve hátrányos helyzetűek?
- Mik lehetnek a hátrányos helyzet és veszélyeztettség egyéb okai?
(nevelési hiányosságok, alkoholizmus a családban, agresszivitás a családban, egészségügyi okok, alacsonyabb jövedelem, megromlott családi viszonyok)

Az okok feltárását követően megfogalmazott céljaink:

Az óvodásgyermek védelme az intézményen belül, a védelem elősegítése óvodán kívüli környezetükben
mentálhigiéniai védelme az óvodai nevelés sajátos módszereivel
személyiségük korukhoz, egyéni sajátosságaikhoz mért kiteljesedésének segítése
a fogyatékkal élő és a sajátos nevelési igényű gyermekek, önmagukhoz képest, fejlődjenek a mi befogadó közösségünkben

Feladataink:

- a hátrányos helyzet szakszerű kezelése,
- a veszélyeztetettség megelőzése a felzárkóztatás megszervezése,
- esélyegyenlőség biztosítása,
- szülővel való közvetlen kapcsolattartás,
- a gyermek érdekeit figyelembe véve a családok számára segítségnyújtás,
- szakemberhez irányítás,
- együttműködés orvossal, védőnővel, gyermekjóléti szolgálattal, a szociális ügyekben eljáró ügyintézővel, az önkormányzattal,
- kapcsolattartás a szakszolgáltatókkal és szakértői bizottsággal

12. A Napközi Otthonos Óvoda nevelőtestületének pedagógiai hitvallása

Nevelőmunkánk akkor eredményes, ha a gyermekek személyiségét megismerjük, elfogadjuk, számukra érzelmi biztonságot teremtünk. Egyéniségüket, egyéni képességüket tiszteletben tartva úgy irányítjuk őket, hogy az új ismeretek befogadására alkalmasak és nyitottak legyenek.

Törekszünk arra, hogy az óvoda teljes működése az intézménnyel kapcsolatban álló partnereink, megelégedésére szolgáljon.

Pedagógiai Programunkban olyan tevékenységeket biztosítunk a gyermekek számára, amely korszerű, alkalmazkodik a XXI. századi értékekhez, kiegyensúlyozott, harmonikus személyiségfejlődést biztosít.

Céljaink elérésének érdekében a gyermekek önállóságának, aktivitásának, differenciált fejlesztését kívánjuk biztosítani. Amennyiben valamely területen kiemelkedő teljesítményt észlelünk, lehetőséget teremtünk a tehetséggondozásra, az adott terület további fejlesztésére.

Az óvoda hátránycsökkentő szerepe, a hátrányos helyzetben lévő gyermekekkel való különleges bánásmódban nyilvánul meg, (tanulásban elmaradt, elhanyagolt családból származó), amelyet elsősorú feladataink között tartunk számon.

A tanulási képességek, készségek fejlesztése, az óvodai élet egészét átszövi. Fontos számunkra, hogy az itt szerzett tapasztalatokat tudják alkalmazni a továbbiakban, az iskolai tanulás és a mindennapi élet során is.

A megszerzett készségek, képességek elmélyítésével, segíteni kívánjuk az önállóság, nyitottság, kreativitás, egymás iránti tolerancia, együttműködő készség, kritikai és önkritikai érzék, problémamegoldó gondolkodás, személyiség jegyeinek kialakítását.

Az érzelmi és erkölcsi nevelésünk alapozza meg a szocializációs készséget. A megalapozott szokásrend kialakításával, biztonság nyújtására törekszünk, amely támpont a gyermekeknek, s mely célokkal tölti meg a mindennapokat. Óvodai nevelésünk során gondoskodunk a gyermekek egészséges fejlődéséhez, fejlesztéséhez szükséges személyi és tárgyi környezet megteremtéséről.

Valljuk, hogy a játék a gyermekek számára a legfőbb élményforrás, a gyermeki személyiség, a tanulási készségek fejlesztésének, a tapasztalatszerzésnek a leghatékonyabb módja.

Nevelőtestületünk folyamatosan megújulni kész, a közösen kitűzött célok érdekében egységes egészként dolgozik továbbra is, számunkra fontos a minőségi munka, a partnereinkkel való tartalmas kapcsolat, az egymás munkájának megbecsülése, és az összetartozás, amely a külső szemlélő számára is példamutató.

A Napközi Otthonos Óvoda helyi nevelési programjának

kiegészítése:

**Nemzeti és etnikai kisebbségi óvodai nevelés, ellátás
(851013)**

2012.09.01-től

Sajátos feladataink

Gyermekek nemzetiségi, etnikai, kisebbségi óvodai nevelése

Helyzetelemzés

Óvodánk cigánygyermekkel való foglalkozása több évtizedes múltra tekint vissza.

Az eltérő szociális környezetből érkező gyermekek száma évről-évre növekvő tendenciát mutat.

Intézményünk mindent megtesz azért, hogy alkalmazkodni tudjon e „kihíváshoz”.

Tapasztalatcseréknek, szakmai beszélgetéseknek, az ez irányú önképzésnek köszönhetően nevelőink szemlélete folyamatosan változott.

Intézményünk nyitott, a szülőkkel kiépített jó kapcsolatnak, a meggyőző beszélgetéseknek köszönhetően a szülők fokozatosan érdeklődőbbek lettek.

Nőtt a bizalom az óvodai nevelés iránt.

A családok szívesen hozzák intézményünkbe gyermekeiket. Az utóbbi években az óvodáztatási támogatás igénylése miatt csökkentek az igazolatlan hiányzások.

A rendezvényeinken megtapasztalhatták, hogy óvodánk közösségére az elfogadás jellemző. Óvónőinkre, dajkáinkra jellemző a nagyfokú gyermekszeretet, gondoskodás, tolerancia.

Az eredményesebb nevelés érdekében nevelőinkre jellemző az önképzés, új módszerekről, ismeretekről való tájékozódás. Nyitottak arra, hogy speciális továbbképzéseken vegyenek részt (fejlesztő pedagógia, gyógypedagógia)

Óvodánkban biztosítottak a tárgyi feltételek ahhoz, hogy az eltérő szociális körülmények közül, különböző fejlettségi szinttel érkező gyermekek önmagukhoz mérten a legtöbbet fejlődhessenek.

A gyermekek tapasztalat- és ismerethiányát, részképesség zavarait, gyakori beszédhibáikat, érzelmi labilitásuk formálását, az egyéni képességekhez igazodó, differenciált fejlesztéssel segítjük. Hiányoznak azonban az óvodai csoportokban az óvónői párok, (nincs meg a kettes norma) mely jobban elősegíthetné a differenciált nevelést. A gyerekek logopédiai fejlesztése is csak részben megoldott. Sokkal több gyermeknek van szüksége logopédiai fejlesztésre, de a szabályok szerint a nagycsoportosokat veszi előre a rangsorban a logopédus.

A gyermekek napközbeni ellátása, étkeztetése biztosított.

A gyermekvédelmi feladatainkat, a családokra való fokozottabb odafigyelést a Gyermekjóléti Szolgálattal karöltve végezzük.

Célunk, hogy a családokkal kiépített partneri együttműködés, a közös konzultációk, a fokozott egyénre figyelés hozzásegítsék óvodásainkat ahhoz,

hogy megfelelően fejlett, a tanuláshoz szükséges képességekkel lépjenek ki óvodánkból.

A nemzetiségi, etnikai kisebbségi óvodai nevelési program célja

- A 3-7 éves, többségében hátrányos és etnikai kisebbséghez tartozó gyermekek sokoldalú, harmonikus fejlődésének, a gyermeki személyiség kibontakoztatásának elősegítése szeretetteljes, gyermekközpontú, a máságot elfogadó légkörben, különös tekintettel az életkori, az egyéni sajátosságokra és az eltérő fejlődési ütemre.
- A kisebbségi életmódhoz, kultúrához kötődő hagyományok és szokások ápolása és fejlesztése.
- A sikeres iskolai beilleszkedéshez szükséges testi, szociális és értelmi érettség kialakítása úgy, hogy tudatosan építünk a cigány kultúra és a többségi kultúra közötti különbségekre és hagyományokra.

Alapvető feladatok az óvodai nevelés keretén belül

1. EGÉSZSÉGES ÉLETMÓD ALAKÍTÁSA

Célja: legyenek a gyermekek egészségesek, testileg fejlettek.

Feladatok:

- Egészséges életvitel igényének alakítása a megfelelő testi fejlődés érdekében

1.1. A gyermekek komfortérzetének kielégítése

- Megismertetjük a gyermekekkel a mosdó használatát, a testápolási szokások helyes sorrendjét, a tisztálkodási eszközök használatát.
- A tisztálkodási szokások kialakításánál differenciált, egyéni bánásmódot alkalmazunk.
- Bonyolultabb szokásoknál (fésülködés, körömkefe használata) figyelembe vesszük a helyettesítő és pótló nevelés szükségességét, e téren a családi minták egészen eltérőek lehetnek.
- A gyermek az öltözködés gyakorlásával jelzéseket kap a testsémáról és az öltözködés sorrendjéről. A réteges öltözködés előnyeit, fontosságát hangsúlyozzuk.

- A cigány gyermek segítőkészségét, kezűgyességét és fejlett cselekvéses aktivitását aknázzuk ki a ruhák elrakásával, a terem rendjének megőrzésére irányuló szokások elsajátításánál.

1.2. Egészséges életvitel igényének kialakítása a megfelelő testi fejlődés érdekében

- Az optimális, a gyermek életkorának megfelelő életritmus kialakításánál figyelembe vesszük a családi szokásokat. A másfajta szokások mögött igyekszünk meglátni annak valódi értékét.
- A gyermekek mindennapi mozgásigényének kielégítését, a változatos udvari játékokkal, sokféle mozgásos szabályjátékkal biztosítjuk.
- Minden csoportban megteremtjük a feltételeit a kultúrált étkezési szokások kialakításának. A tapasztalt egyéni különbségeket, lemaradást, személyes példaadással próbáljuk koruknak megfelelő szintre hozni.
- A gyermekek fejlődéséhez igyekszünk egészséges környezetet biztosítani. Udvarunk megfelelően tágas ahhoz, hogy minden gyermek szabadon és eleget mozoghasson. A csoportszobák világosak –mely a játék, az étkezés és alvás színterei. Minden gyermek jellel ellátott ágyban, ágyneműben alszik. A mosdókban minden gyermeknek saját törölközője, fésűje, fogmosó felszerelése van, ezek egymástól elkülönítettek, jellel ellátottak.

Az óvoda saját tisztálkodási eszközökkel, ágyneműkkel, textiliákkal segíti a gyermekek egészséges életvitelének, komfortérzetének növelését, melynek tisztántartásáról az intézményben gondoskodunk.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére:

- Önállóan tisztálkodnak, öltözködnek, a kialakított egészségügyi szokásoknak megfelelően.
- A tisztálkodási eszközöket rendeltetésszerűen használják.
- Kialakult bennük az esztétikus étkezés igénye, igyekeznek betartani az óvodában kialakított étkezési szokásokat.
- Ügyelnek a környezet rendjére, tisztaságára, kialakul bennük a tiszta, esztétikus környezet igénye.

2. ÉRZELMI, SZOCIÁLIS NEVELÉS ÉS TÁRSAS KAPCSOLATOK

Cél: alakuljon ki a gyermek identitástudata a közösség által, a közösség normáinak érvényesítésével.

A gyermekekben alakuljon ki pozitív érzelmi viszony a kisebbség kultúrája iránt.

Épüljön ki tartós, stabil, szeretetteljes kapcsolat a cigány és a többségi gyermekek között, különös tekintettel a hátrányos helyzetű cigány gyermekekre.

Feladatok:

- Biztonságot nyújtó, derűs légkör kialakítása
- Érzelmekre épülő kapcsolatok kialakítására nevelés
- A kultúrák közötti különbségek elfogadására nevelés

2.1. Biztonságot nyújtó, derűs légkör kialakítása

Óvodánkban a cigánygyerekek nevelését amennyiben lehetséges integráltan valósítjuk meg. Ez azért fontos, mert ebben a közegben elegendő olyan modell van, amely számukra pozitív értéket közvetít, biztosított a másság elfogadására nevelés.

A hátrányos, eltérő szociális környezetből érkező gyermekekre jellemző a szélsőséges érzelmi magatartás, mely olykor túlzott bizalomban, máskor kitörő indulatokban nyilvánul meg. Ezért feladatunknak tartjuk a gyermekek érzelmi stabilitásának növelését.

Magatartásunkban az elfogadás és tolerancia meghatározó az egyéni, egyedi, másfajta értékek pozitív irányú megközelítése érvényesül.

2.2. Érzelmekre épülő kapcsolatok kialakítására nevelés

Kialakítjuk a gyermek-gyermek, a felnőtt-gyermek pozitív érzelmi töltésű kapcsolatát.

Formáljuk az érzelmekre épülő kapcsolatteremtő és megtartó képességeket, és erősítjük ezeket a társas kapcsolatok létrehozása érdekében.

A nevelés alapja a feltétel nélküli szeretet korlátokkal együtt. A korlátokat úgy állítjuk, hogy a gyermekek meg tudjanak felelni az elvárásoknak.

Az együttneveléshez bizalmas kapcsolatot alakítunk ki a szülőkkel.

2.3. A kultúrák közötti különbségek elfogadására nevelés

A különbségek elfogadása szempontjából különös szerepe van a közös élményekre épülő együttes tevékenységeknek. Az együttlétek, a közösen végzett munka öröme olyan erkölcsi tulajdonságokat erősít, mint a figyelmesség, az együttérzés, a segítőkészség, önzetlenség.

A gyermekek kezdetben érzelmileg, majd belátásuk alapján azonosulnak azzal az értékrenddel, amelyet a felnőttek közvetítenek.

Ahhoz, hogy elfogadják egymás kultúráját, szokásait, hagyományait, és a tárgyi kultúrák értékeit, azokat előbb meg kell ismerniük.

Az óvodában a mindennapokban és a rendezvényeken egyaránt teret és helyet adunk a magyar és a cigány néphagyományok, szokások megjelenésének.

A tárgyi kultúrák értékeit megismerhetik a gyermekek.

A családok közötti kapcsolatok mélyülését szolgálják az óvoda által szervezett ünnepeken való részvétel, kirándulások, játék- és munkadélutánok, gyermeknap, a majális, Falunap.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére:

- A gyermekek szívesen járnak óvodába, ragaszkodnak óvodájukhoz. Örülnek a közösen elért sikereknek, a közös élményeknek.
- Kialakul pozitív érzelmi viszonyuk a kisebbség kultúrája iránt.
- Ismerik és alkalmazzák az adott tevékenység által megkívánt magatartási formákat.
- Szociálisan éretté válnak az iskolába lépésre.

3. A TEVÉKENYSÉGFORMÁK

3.1. JÁTÉK

A játék semmi mással nem helyettesíthető, magáért a tevékenység örömeért végzett, önként választott gyermeki tevékenység.

A játékot elsősorban a gyermek egyéni és közös élményeinek újraéléseként értelmezzük.

A játék jellemzői a cigánygyermekek körében:

- A nagycsalád és természet közelében élés hatásai motiválják.
- Játékukban erőteljesebben elkülönül az azonos nemű szülők utánzása, a felnőtt viselkedés meghatározó a gyermekek játékában.
- Témaválasztásuk igen gazdag: főzés, étkezés, gyermekgondozás, papás-mamás, csoportos utazás, ugrálás, futkározás, harci játék, labdajáték, autózás, kártyázás.
- Szabálytudat ismeretük sok esetben elmarad az életkori szinttől.
- Fejlett empátiás készséggel rendelkeznek.
- Kevés játékeszközt ismernek.

Feladatok:

- Egyéni és közös élményszerzés után nyugodt légkör, elegendő hely, idő, eszköz biztosítása a játékhoz
- A játékeszközök használatának megismertetése
- A gyermekek beszédképességének, viselkedési kultúrájának alakítása, szabálytudatuk kialakítása

Egyéni és közös élményszerzés után nyugodt légkör, elegendő hely, idő, eszköz biztosítása a játékhoz.

Olyan derűs légkör kialakítására törekszünk, hogy mindenki érezze a társa és a felnőttek szeretetét, elfogadását, a továbbjátás lehetőségét.

Az udvaron is megteremtjük a lehetőségét annak, hogy mozgásos vagy szerepjátékokat játszhassanak a gyerekek.

Az általuk készített eszközök a játéktevékenység eszközévé válnak.

A játéknál is mindig készen állunk az együttműködésre. Szükség esetén bekapcsolódunk a játékba, együtt játszunk a gyermekekkel, segítjük a különböző fejlettségű gyermekek együttjátását.

A játékeszközök használatának megismertetése

A gyermekek óvodába kerülésekor nem rendelkeznek kellő ismeretekkel a játékeszközökről, rendeltetészerű használatáról.

Így kezdetben az óvónő sokat játszik együtt velük példát mutatva az eszközök használatára. A gyermekek játék közben elsajátíthatják, hogy melyik eszközt mire lehet használni és hogyan kell vele játszani, hogy annak épségét megőrizzük.

Kisebb gyermekek esetében egy játékeszközből több darabot biztosítunk, hogy könnyebben megosztozhassanak rajta.

A nagyobbak szerepjátékaikhoz, az otthoni minták lejátszásához sok eszközt használnak. Nagyobb csoportokban igyekszünk játékeszközök készítésével növelni a gyermekek kreativitásának, alkotó képességének fejlesztését. Kedvelt játéktémáikat több napon át játszhatják. Játékukban formálódnak társas viselkedési szokásaik, elsajátítják a normák betartását.

Kedveltek körükben az értelmi- és képességfejlesztő játékok, melynek szabályait könnyen elsajátítják.

A gyermekek beszédképességének, viselkedési kultúrájának alakítása, szabálytudatuk kialakítása

A gyermekek beszédképességének fejlesztésére a játék során számtalan lehetőség adódik. Kezdetben a kérdés-felelet, a párbeszéd formája jellemző. Az óvónő egyénenként folytat dialógust a gyermekekkel.

Az óvodapedagógus beszéde mintaként szolgál. (hangere, hangszín, dallam)

Az egyes játékhelyzetekben társaiktól is tanulnak addig nem ismert szókapcsolatokat, kifejezéseket.

Az anyanyelvi játékok jó lehetőséget adnak a helyes artikuláció, a beszédhang hallás stb. fejlesztésére. A gyermekek megtapasztalják, hogy gondolatainkat nemcsak beszéddel fejezhetjük ki (mimika, gesztus).

Fontos a gyermekek beszédfigyelmeének alakítása, hogy megtanulják egymást türelmesen végighallgatni.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végén

- Változatos játéktevékenységek gyakorlásával fejlődik önismeretük.
- Megismerkednek a játékok, építőelemek tulajdonságaival (szín, alak, forma, nagyság), a velük való tevékenység során fejlődik finommozgásuk.
- A játékban örömet lelnek, képesek egy játéktémát több napon keresztül is játszani.
- Kedvelik a szabályjátékokat, képesek a normák betartására.
- Társas viselkedésükben megjelennek az óvoda által elvárt viselkedési szabályok.

JÁTÉKBA INTEGRÁLT TANULÁS

Célja: A gyermekek rendelkezzenek életkoruknak megfelelő tapasztalattal, társadalmi és természeti környezetükről.

3.2. VERS, MESE, BÁB, DRAMMATIKUS JÁTÉK

A tevékenység célja: pozitív személyiségjegyek megalapozása csodákkal teli meseélmények segítségével és a versek zeneiségével, rímeinek csengésével.

A gyermekek kisebbségi identitásának alakítása a kisebbség kultúra kincseivel.

Jellemzők az etnikum körében:

- Kommunikációs zavarok, szegényes szóincs, szavak, kifejezések, ismeretének hiánya.

- Hangszín, hanglejtés zavarai
- Fokozott hangerő, beszédfigyelem hiányossága
- Szó- és mondat szerkesztés bizonytalansága
- Saját mondavilág (hiedelmek, amit a nagyszülőktől hallanak)

Feladatok:

- Az óvodába járó cigánygyermekkel megismertetjük saját mondaviláguk értékes elemeit, bővítjük szókincsüket.(magyar nyelven)
- Nyugodt, meghitt körülményeket alakítunk ki a meséléshez, dramatikus játékokhoz.

Az óvodába járó cigánygyermekkel megismertetjük saját mondaviláguk értékes elemeit, bővítjük szókincsüket

A szókincs gazdagítás lehetőségei a képolvasás, a hangutánzó játékok, a mese dramatizálás és a bábozás. Nagy hangsúlyt fektetünk az utánzó drámajátékokra, helyzetgyakorlatokra. Kezdetben a verbális önállóság, bátorság fokozásához dialógusra épülő játékokat iktatunk be (pl. telefonálás, kérdés-felelet felnőtt-gyermek között). Később a képalkotás, képi történet verbális feldolgozása következik. Többjelentésű szinonim kifejezéseket keresünk.

Az óvodai irodalmi nevelés a cigánygyermek identitástudatának lehetőségeit rejti magában. A cigányság hagyománytisztelő nép, szereti az ünnepeket, az ehhez kapcsolódó köszöntőket, énekeket igyekszünk szülőktől, nagyszülőktől megismerni, összegyűjteni.

Nevelőink folyamatosan gyarapodó mese- és mondóka gyűjteménnyel biztosítják a cigány kultúra értékeinek megismertetését.

Nyugodt, meghitt körülményeket alakítunk ki a meséléshez, dramatikus játékokhoz

Állandó helyet biztosítunk a mindennapi meséléshez, ceremóniákkal keltjük fel a gyermekek érdeklődését.

A meséket több napon keresztül hallgatják a gyermekek.

A versek kiválasztása, bemutatása az évszakokhoz,élményekhez, kötődő. A gyakorlás egyéni verseléssel is történik.

Az anyanyelvi- és dramatikus játék tere a szabad önkifejezésnek és az anyanyelvi szabályok alkalmazásának is.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végén

- A gyermekek szívesen ismételtetik a verseket, rigmusokat.
- A mesehallgatást várják, igénylik.
- Egyszerűbb meséket szívesen mesélnek, báboznak és jelenítik meg dramatikus játékkal.
- Játékukban megelevenedik néhány kedvelt mesehőssel megtörtént eset.
- Ismernek cigány mondókákat, verseket, meséket.

3.3. Mozgás, mozgásos játék

A tevékenység célja:

A gyermekek mozgásigényének kielégítése és a mozgás megszerettetése.

A testi képességek: nagymozgás összerendezettsége, mozgáskoordináció, fizikai erőnlét fejlesztése.

Az állóképesség, a kitartás és az akarat fejlesztése.

Etnikumra jellemző:

- Ösztönösen sokat mozognak.
- Testi képességek közül az állóképesség területe gyengébb.
- Gyakori az átlagtól eltérő fejlődés: túl mozgékony, ill. korához képest elmaradó fejlettségi szint.
- Az ugrálás, a futás, a labdázás, a mászás különösen közel áll hozzájuk.

Feladatok:

- Megfelelő mennyiségű szabad és szervezett mozgástevékenység biztosítása.
- Korrekciós, prevenciós mozgásos tevékenységek biztosítása.

Megfelelő mennyiségű szabad és szervezett mozgástevékenység biztosítása.

A rendszeres mozgás során fejlődnek a pszichikai, testi, értelmi és szociális képességei, ennek eredményeképpen a gyermek egészségesebb lesz. Különböző nehézségű differenciált feladatok adásával segítjük elő, hogy minden gyermek megtalálja a képességeinek megfelelő mozgásos feladatot.

A mozgásfejlesztő program és a testséma fejlesztés valamennyi feladata beépíthető a testnevelés foglalkozásokba: az észlelés területéről az alaklítás, a forma állandóság fejlesztése, térészlelés fejlesztése. A verbális fejlesztés során a testrészek, helyzetek, mozgások, téri irányok pontos és gyakori megnevezésére

van mód. A cigánygyermeknek fokozott a mozgásigényük, ezért a mindennapos mozgás része a napirendünknek. A szabadban végzett mozgások kedvezően befolyásolják a gyermeki szervezet növekedését, teherbíró képességét, az egészség megőrzését, megóvását.

Korrekción, prevención mozgásos tevékenységek biztosítása

A testnevelés foglalkozásokba beépítve prevención láb- és tartásjavító mozgásokat is végzünk.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végén

- A gyermekek szeretnek mozogni, kitartóak a mozgásos játékokban.
- A gyermekek nagymozgása, finommozgása, egyensúlyészlelése, összerendezett mozgása kialakul, fejlődik.
- Betartják a szabályokat, versenyjátékok, ügyességi játékok játszásakor.
- Ismerik az irányokat, tudnak térben tájékozódni.
- Jó fizikai állóképességű, teherbírási gyermekeké válnak.

3.4. Ének, énekes játékok, zenehallgatás

A tevékenység célja: a gyermekek szeressék az éneklést, az énekes játékokat. Formálódjon ritmusérzésük, mozgáskultúrájuk, zenei hallásuk, ízlésük.

Etnikumra jellemző:

- A cigány családok zene kedvelő családok.
- Tiszta, szép éneklés, jó ritmusérzés.
- Szeretnek énekelni, táncolni, az otthonról hozott tánc lépéseket idegen társaságban talpraesetten adják elő.
- Sokat improvizálnak és jól utánoznak.
- Táncuk jól begyakoroltak, nagyfokú önállóságot mutatnak.
- Éneklésüket egyszerű – zenei – eszközökkel (kanál, kanna, stb.) kísérik.

Feladatok:

- Az óvodáskornak megfelelő tartalom biztosítása.
- A zenei anyag igényes válogatása, zenei eszközök megismertetése

Az óvodáskornak megfelelő tartalom biztosítása

Az óvodai zenei nevelésnek jelentős hagyományai vannak (gyermekdalok, népdalok, mondókák, ünnepekhez kapcsolódó dalok). A cigány gyermekek körében a gyermekek zenei fogékonyságának kihasználása mellett a tehetséggondozás is megvalósítható.

A zenei anyag igényes válogatása, zenei eszközök megismertetése

Óvodáskorban az életkornak megfelelő, a zenei anyanyelvet és tánc kultúrát megalapozó autentikus és népi zeneműveket ismertetünk meg. Lehetőséget adunk arra, hogy a településen élő zenész dinasztiák tagjai bemutathassák zenei tudásukat, hangszerismeretüket.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végén

- A gyermekek mernek és tudnak egyedül énekelni, örömmel játszanak énekes játékokat.
- Tudnak ritmust, mozgást, dallamot rögtönözni, érzik az egyenletes lüktetést, a dalok ritmusát.
- Ismernek cigány népdalokat, rigmusokat
- Élvezettel hallgatják a zenét.

3.5. Rajzolás, mintázás, kézimunka

A tevékenység célja:

Fejlődjön a gyermekek élmény- és fantázia világának képi szabad önkifejezése.

Gazdagodjon a gyermekek tér- forma és színeképzete, formálódjon esztétikai érzékenységük, szép iránti nyitottságuk, igényességük.

Az etnikum jellemzői:

- Felszerelések, eszközök óvodai és otthoni hiánya
- Sok esetben keveset rajzolnak otthon, így az óvodában sem szeretnek leülni rajzolni. (Kevés a sikerélményük.)
- Természet-közelség

Feladatok:

- Biztosítjuk a zavartalan és sokrétű tevékenykedés külső feltételeit.
- A szokások, szabályok rögzítése, a technikák használatának pontos megtanítása.
- Művészeti élmények biztosítása

Biztosítjuk a zavartalan és sokrétű tevékenykedés külső feltételeit

Óvodánkban arra törekszünk, hogy a cigány gyermekeket megerősítsük, kiemeljük azokban a tevékenységekben, melyben kitűnnek. A változatos technikák, eszközök, anyagok megismertetésével, elegendő hely, idő biztosításával csökkentjük a hiányosságokat. Törekedni kell arra, hogy az intellektuális tehetség ne nyomja el a szomatikus – motorikus – manuális tehetség csíráit, mindazt, amiben inkább a cigánygyermekek tűnnek ki. Gondoskodnunk kell azoknak a cigánygyermekeknek a foglalkoztatásáról, akiknek otthon hiányosabbak a tárgyi feltételei. Minél többféle eszközt, anyagot ismerjenek meg a gyerekek.

Tevékenységen keresztül a szokások, szabályok rögzítése, a technikák használatának pontos megtanítása

A tevékenységet a gyermekek kisebb csoportokban, egyéni segítségnyújtás mellett végzik. A nap folyamán bármikor lehetőségük van az alpműveletek, technikák gyakorlására.

Művészeti élmények biztosítása

Az elkészült gyermekmunkákat a csoportszobában kijelölt helyen állítjuk ki. Alkalmanként az óvodában kiállított művekkel is megismertetjük gyermekeinket. Az óvodapedagógusok rendszeresen látogatják a gyermekekkel a településen kínált művészeti, hagyományörző kiállításokat.(Faluház, dinnyés kunyhó)

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végén

- Képesek a művészeti élmények befogadására, tudnak beszélni róla.
- Az eszközöket készségszinten kezelik.
- A megismert technikákat önállóan tudják alkalmazni.
- Élményeiket, elképzeléseiket egyéni módon jelenítik meg a képalkotásaikban.
- Kedvelt színeiket érvényesítik, a téralkotásban ötletesek.
- Emberábrázolásukban megjelenítik a részformákat is.

3.6. Környezet tevékeny megismerése

Célja:

A gyermekek minél több tapasztalatot szerezzenek az őket körülvevő természeti és társadalmi környezetből, életkoruknak megfelelő szinten.

Teljes biztonságban tájékozódjanak és igazodjanak el a környezetükben.

Formálódjon a gyerekek mennyiségi, alaki, nagyságbeli, tér és síkbeli szemlélete

Az etnikum jellemzői:

- Természet-közelség, tűz-víz, időjárás hatásait ismerik.
- Feltűnő vonzódás az állatokhoz, állatszeretet.
- A gyermekek ház körüli munkája is hozzájárul az élő és élettelen természet megtapasztalásához.
- A természet és társadalom szabályait lazán, vagy felnőttesen kezeli.
- Az óvodáskorú gyermekek matematikai érdeklődése és tudása kissé egyoldalú, amire otthon szükség van, azt feltűnően jól, amire nincs azt egyáltalán nem tudja.

Feladataink:

- A közvetlen és tágabb környezet felfedeztetése.
- Pozitív érzelmi viszony kialakítása a lakóhelye, a szűkebb és tágabb környezeti értékek iránt.
- Környezetvédő magatartásforma kialakítása.
- Ok-okozati összefüggések megláttatása.
- Matematikai érdeklődésük felkeltése, logikai gondolkodás fejlesztése.
- A gyermekek kommunikációs készségének fejlesztése a közvetlen tapasztalat, ismerkedés során.

A közvetlen és tágabb környezet felfedeztetése

A cigány gyermekeknél más összefüggésekre tevődik a hangsúly a család, az öltözködés, a tisztálkodás, az időjárás, az ünnepek témakörében. Nevelésünkben megismertetésre kerül a cigányságról szóló alapismeret (népismeret). A közlekedés témakörnél bővíteni kell a gyermekek közlekedési szabályismereteit, fogalmait.

Pozitív érzelmi viszony kialakítása a lakóhely, a szűkebb és tágabb

környezeti értékek iránt

Közvetlen tapasztalattal, élményszerző udvari beszélgetések, séták és kirándulások alkalmával ismerkednek a gyermekek lakóhelyükkel, annak nevezetességeivel.

Felhívjuk gyermekeink figyelmét a természeti és az ember alkotta szépségekre.

Megtanítjuk őket arra, hogy értékeinket, szépségeinket csak úgy tudjuk sokáig élvezni, ha vigyázunk rájuk.

Környezettudatos, környezetvédő magatartásforma kialakítása

Fontos a természeti-, emberi-, tárgyi világ iránti pozitív viszony erősítése.

Arra neveljük őket, hogy ne szemeteljenek, óvják környezetük tárgyait, növényeit, állatait.

Ne rongáljanak! A gyermekek által igyekszünk formálni a szülők szemléletét is.

Matematikai érdeklődésük felkeltése

A környezet megismerése közben matematikai tapasztalatok birtokába is jut a gyermek. A matematikai kifejezések fokozatosan beépülnek szókincsükbe.

Felismerik a mennyiségi, alaki, nagyságbeli és téri viszonyokat, fejlődik tér-,

sík- és mennyiségfogalmuk. Feladatunk, hogy egyéni képességeiknek megfelelően fejlesszük matematikai ismereteiket. Az ismerős területeket

felszínre hozva vezetjük el a gyermekeket, az ismeretlen felé, építve

élményanyagukra. A matematikai nevelésben folyamatosan vizsgáljuk: hogyan

jut el a gyermek a tárgyi világról alkotott képi gondolkodástól az elvontabb, fogalmi gondolkodásig.

A játékos tartalmú vásárlás, terítés matematikai igazságtartalmában rejlő lehetőségeket felhasználjuk a gyermekek erkölcsi felfogásának megalapozására.

Óvodásaink mennyiségi szemléletének alakításához felhasználjuk az „utca matematikáját”.

A gyermekek kommunikációs készségének fejlesztése a közvetlen tapasztalat, ismerkedés során.

A séták során valós élethelyzetben gyakorolhatják a köszönést, megszólítást, vélemény-nyilvánítást. A séták utáni beszélgetések jó alkalmat nyújtanak a

gyermekek szókincsének, nyelvi kifejező készségének fejlesztésére. Az óvodapedagógus feladata megismertetni a gyermekeket a számukra nehéz

gyűjtőfogalmakkal, rászoktatni a gyermekeket, hogy élményeiket, benyomásaikat merjék szóban kifejezni, tudjanak kérdezni.

Sajátítsák el az alapvető gondolkodási műveleteket (analízis - szintézis, összehasonlítás - megkülönböztetés, stb.).

Nagy hangsúlyt fektetünk a névutók, térirányok megismertetésére, gyakoroltatására.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végén

- A gyermekek tudnak tájékozódni környezetükben
- Ismerik az egyes évszakokat és azok jellegzetességeit

- A növénygondozás legegyszerűbb műveleteit önállóan gyakorolják
- Ismerik a háziállatokat, madarakat, bogarakat.
- Ismerik a közlekedési eszközöket, gyakorlottak az elemi közlekedési szabályok betartásában.
- Tudnak tárgyakat számlálni legalább 10-ig, össze tudják hasonlítani mennyiségi, nagyság, forma, szín szerint
- Megkülönböztetik a jobbra-balra irányokat, értik a helyeket kifejező névutókat (pl. alá, fölé, közé, stb.)

3.7. Munkajellegű tevékenységek

Célunk: Alakuljanak ki a gyermekekben olyan készségek, tulajdonságok, szokások, melyek pozitívan befolyásolják a környezethez való viszonyukat, közösségi kapcsolatukat, kötelesség teljesítésüket.

Etnikumra jellemző:

- Általában hamar megszokják az önkiszolgálást, kellő motivációval, rávezetéssel átsegítjük őket a hiányos tapasztalataikon.
- A lányoknak modell értékű az anyuka, nagymama munkája.
- A fiúknak más jellegű modellt nyújt a család.
- Feladattudatuk, feladattartásuk gyenge. Nincs kitartásuk a munkavégzés területén, hamar feladják.

Feladatunk:

- Különböző munkajellegű tevékenységek tervezése, azok feltételeinek biztosítása.
- Munkaeszközök használatának megtanítása

Különböző munkajellegű tevékenységek tervezése, azok feltételeinek biztosítása.

Az óvodában a munka játékos jellegű, amely áthatja a mindennapi tevékenység egészét. Az önkiszolgálás, felelősi rendszer a gyermek saját személyével kapcsolatos munkák, a csoport érdekében végzett munkák, vagy kerti munka jelentsen tényleges munkavégzést a gyermekek számára. A munkatevékenység a felkínált lehetőségek közül választható.

A cigánygyermekek cselekvési kultúrája fejlettebb a többi gyermekénél, mivel gyakran bevonják az otthoni teendők ellátásába.

A gyermekeknek a munkavégzés alapképességei, szokásai az óvoda hatására kialakulnak, ezért rajtuk keresztül próbálunk hatni a családokra is. Szükség

esetén próbáljuk bevonni őket különböző óvodáért végzett feladatokba (környezetszépítés, udvarrendezés, festés, stb.).

Munkaeszközök használatának megtanítása

A munkavégzésnek a családi modellből hiányzó elemeit, a fokozatosság és rendszeresség elvét alkalmazva a játékba ágyazva is gyakoroltatjuk (pl. helyes kézmosás, saját törölköző, fogmosó felszerelés használata).

A felnőttek és a gyermekek modell szerepe a munka területén kiemelkedően fontos!

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végén

- A gyermekek örülnek a közös munkának és szívesen végzik
- Megtanulják rendeltetésszerűen használni a munkaeszközöket
- Kialakul bennük a környezetük tisztasága és esztétikuma iránti igény
- Kötelességüket, egyéni megbízásaikat szívesen teljesítik
- Segítenek a kisebbeknek
- Az örömmel végzett munka során kialakul kitartásuk és felelősségtudatuk

8.3. Gyermekvédelem

Óvodánkban az óvónők mindennapi feladatai mellett egy nevelő látja el a gyermekvédelmi feladatokat. Intézményünkben a gyermekvédelmi munkát hagyományainknak megfelelően végezzük.

Óvodásaink egy része halmozottan hátrányos környezetből kerül óvodába.

HH: 57 fő, ebből HHH: 26 fő.

Célunk: Az óvodánkba hátrányos környezetből érkező gyermekek problémáinak időbeni felismerése, kezelése, közreműködés a gondok orvoslásában, az érintett társszervekkel, szakemberekkel együtt.

Az érintett gyermekek hozzásegítése ahhoz, hogy időben és megfelelő felkészültséggel kezdhesék meg iskolai tanulmányaikat.

A sajátos nevelést igénylő (SNI) gyermekek önmagukhoz mérten a legtöbbet fejlődhessenek.

Váljon természetessé a gyermekek és felnőttek körében a „másság” elfogadása.

A beíratás idején tájékozódunk a településen élő hátrányos és veszélyeztetett körülmények között élő családokról, ösztönzik a szülőket gyermekeik mielőbbi óvodai beíratására (már 3 éves korban). Az óvodára kötelezetteket családjukban keresik fel. Az óvónőkkel együtt előzetes családlátogatáson ismerkednek a gyermekekkel, azok környezetével, családjával, felmérve a hátrányosság, esetleges veszélyeztetettség okait.

Új óvodásaink befogadására tervet készítünk, a nyári időszakban az „anyás” szoktatással, az óvodai környezet megismertetésével a fokozatos elválást könnyíthetjük meg.

A gyermekek fejlettségének diagnosztizálását követően a prevenció kiterjesztése mellett, a gyermekek fejlesztésére egyénre szabott tervet készítünk.

Közös konzultáció szervezésével segítséget nyújtunk a szülői szerep eredményesebb betöltéséhez. A nevelési évben a felelősök folyamatosan figyelemmel kísérik az óvodára kötelezettek rendszeres óvodalátogatását. Indokolatlan hiányzás esetén többször felkeresik a családot, melyet minden esetben regisztrálnak.

Óvodánkban a hátrányos helyzetű gyermekek részére biztosított a napi háromszori (ingyenes) étkeztetés, az egész napos napközbeni ellátás.

A védőnői szolgálattal rendszeresen egészségügyi szűrést szervezünk.

Munkánk során tartalmas kapcsolatot építettünk ki a Családsegítő- és Gyermekjóléti Szolgálattal, a Gyámhatósággal, jelzőrendszert működtetünk közösen figyelve a kiemelt családokra, esetmegbeszéléseken, személyes találkozókön, gyermekvédelmi konferenciákon veszünk részt.

Gyermekvédelmi feladataink ellátásához a személyi-, tárgyi feltételek biztosítottak.

Gyermekvédelmi felelős továbbképzéseken, konferenciákon gyarapíthatja ez irányú ismereteit.

A gyermekek beszédhibáinak javításához kevésnek bizonyul az utazó logopédus. A gyermekek egyéni fejlesztése gyakran igényelne a probléma jellegének megfelelő szakembert is.

A fentiek orvoslására munkatársainkat speciális ismeretek megszerzésére ösztönözzük (fejlesztő- és gyógypedagógia, nyelv- és beszédművelés tanfolyam).

Szeretnénk, ha óvodánk egy fejlesztő szoba kialakításával gyarapodhatna.

Óvodásainkat esztétikus, tiszta, biztonságos óvodai környezetben fogadjuk.

Fejlesztésükhöz, változatos tevékenykedtetésükhöz biztosítottak a feltételek.

A gyermekekről való gondoskodásban óvodai közösségünkre az elfogadás jellemző.

**A Napközi Otthonos Óvoda
helyi nevelési programjának
kiegészítése**

2012.09.01.

Sajátos feladataink

Óvodai integrációs fejlesztő program

Célunk: Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény szellemében a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a sajátos nevelési igényű gyermekek

- esélyegyenlőségének növelése,
- a hátrányok csökkentése,
- egyéni szükségleteiknek megfelelő speciális fejlesztése,
- az iskolai életmódra és az életpálya építésre való felkészítése.

Feladatunk:

A valamilyen hátránnyal küzdő gyermekek számára speciális

- személyiségfejlesztő,
- tehetséggondozó,
- felzárkóztató programok szervezése.

Céljaink és feladataink teljesülése érdekében elsődleges kötelezettségünknek tartjuk a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek megfelelő minőségű és időtartamú óvodáztatását.

Ennek érdekében a családokkal való kapcsolattartásunkat még szervezettebbé kívánjuk tenni.

A szülőkkel való együttműködés az otthon és az óvoda világának találkozásával, a kölcsönös tiszteletadással a lemaradások ellensúlyozását eredményezi.

Szükségesnek tartjuk, hogy a gyermekek minél korábbi életkorban és minél több időt töltsenek óvodánkban.

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek érdekében integrációs programunk tartalmi elemeit tudatosan és mérhető eredményességgel állítjuk a nevelés folyamatába.

Integrációs programunk tartalma kiterjed az óvodai nevelés mindazon területeire, amelyek kiemelkedő jelentőséggel bírnak a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek fejlődésének elősegítésében.

Kiemelt területek:

1. Szervezési feladatok

- Óvodai beíratás támogatása a teljes körű, minél hosszabb ideig tartó óvodáztatás biztosítása érdekében.
- Csoportalakításnál az integrációt elősegítő elveket alkalmazunk.

- A gyermekek igazolatlan hiányzásának csökkentése érdekében a meggyőzés pedagógiai módszerét, a család gyakori felkeresését, a személyes konzultációt alkalmazzuk.
- Intézményünkben a szülők számára kedvező nyitva tartást állapítunk meg.

2. A nevelőtestület együttműködése

- Szakmai csoportot működtetünk munkafolyamataink eredményeinek, feladataink ellátásának meghatározására, megvalósítására.
- Tervezett hospitálásokkal tesszük lehetővé az eredményes módszerek, a „jó gyakorlat” megismerését.

3. A pedagógiai munka kiemelt területei

- A gyermekekről, megismerésüket követően, részletes anamnézist készítünk.(egyéni fejlődési naplót vezetünk)
- Tudatosan tervezett, folyamatos és rendszeres tervező- és nevelőmunkával segítjük a gyermekek fejlődését.
 - Kommunikációs készségeiket mindennapos mesehallgatással, egyéni verstanulással, kiscsoportos beszélgetésekkel, anyanyelvi játékok ütemezésével fejlesztjük.
 - Az érzelmi biztonság megteremtése érdekében biztosítjuk a fokozatos elválás lehetőségét.
A társas kapcsolatok megismerésére szociometriai méréseket végzünk.
Példát mutatunk az együttműködésre, a másság elfogadására.
 - Következetes neveléssel segítjük az egészségügyi szokások kialakulását, a gyermekek önállóságának növelését.
Megismertetjük őket az egészséges táplálkozási szokásokkal.
 - A gyermekek életkoruknak megfelelően bekapcsolódnak a település rendezvényeibe.
Megismerik lakóhelyük nevezetességeit, helyi szokásokat.
Az intézményünk rendezvényeire vendégeket hívunk.
 - Pedagógiai módszereink megválasztásakor **figyelembe vesszük a gyermekek egyéni fejlődési ütemét, érdeklődési területeit, kezdeményezéseit.**
Fejlesztésüket a napi tevékenységek keretében, játékba integrálva, egyéni és mikro csoportos formában valósítjuk meg.
Törekszünk a gyermekek motiváltságának ébrentartására.

4. Gyermekvédelemmel, egészségügyi ellátással, szociális segítségnyújtással kapcsolatos munka

- A házi orvos és a védőnő segítségével az intézményben minden évben elvégezzük a gyermekek szűrővizsgálatát.
- A szülői tájékoztatókba beépítjük az egészségügyi ismeretek átadását.
- Együttműködünk a szociális ellátórendszerrel.
A szociális hátrányok csökkentése érdekében lehetőség és szükség szerint a Gyermekjóléti szolgálat segítségét is igénybe vesszük.
A gyermekek számára biztosítjuk a napközbeni ellátást, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülőknek az ingyenes óvodai étkeztetés igénybevételét.

5. Együttműködések kialakítása az óvodán kívüli szervezetekkel

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek esélyeinek növelése, hátránykompenzációja érdekében tovább fejlesztjük együttműködéseinket.

- A Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat felé a gyermekek tartós hiányzása esetén esetjelzéssel élünk.
Szükség esetén felajánljuk a szülőknek a szolgálat munkatársainak segítségét.

A kiemelt családokról esetmegbeszélést folytatunk.

- A védőnői szolgálat javaslataival segítséget nyújt beóvodázási- és egészségnevelési feladatainkhoz.
- A hatvani Nevelési Tanácsadó munkatársai szűréseket, tanácsadást végeznek a gyermekek fejlettségének, problémás fejlődési területének meghatározásához. Szükség szerint javasoljuk a szülőknek, hogy igénybe vegyék a Tanácsadó fejlesztési lehetőségeit.

A gyermekek logopédiai fejlesztése falun belül, az Általános iskola épületében történik.

A sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelését a csoportokban, egyéni fejlesztésüket gyógypedagógus segítségével valósítjuk meg.

- A Csányi Roma Nemzetiségi Önkormányzattal való együttműködésünk a hagyomány- és értékmegőrzésen túl a családokkal történő kapcsolatépítés kiszélesítését, a gyermekek igazolatlan hiányzásainak csökkentését segíti.

6. Az óvoda-iskola átmenet támogatása

- Az iskolai életmódra való felkészítés során fokozott hangsúlyt fektetünk a gyermekek állapot – felmérés eredményeire.

Tudatosan tervezett mikro csoportos és egyéni fejlesztéssel növeljük a gyermekek motiváltságát.

Sokoldalú ismeretszerzési- és gyakorlási lehetőséget biztosítunk a tanulási képességek megalapozásához.

Tudás- és alkotásvágyuk növelésével, gyakori pozitív megerősítéssel segítjük önbizalmuk növelését.

- A szülők számára tájékoztatókat, egyéni beszélgetéseket szervezünk, segítve a beíratást és az iskolaválasztást.
- Az óvoda-iskola közötti átmenet segítésére az iskola nevelőivel közös konzultációkat szervezünk.
Óvodánk nagycsoportosai minden év májusában látogatást tesznek az iskola első osztályában, hogy megtapasztalhassák az „iskolás” élet mivoltát.
- A gyermekek iskolába történő beilleszkedéséről, fejlődéséről a konzultációkon visszajelzést kapunk.

7. Szülőkkel való kapcsolattartás, együttműködés

- Az intézményi közösségi életbe való beilleszkedés megkönnyítése érdekében a nyári időszakban óvodalátogatási napot szervezünk, és a sikeres beszoktatáshoz ajánljuk a fokozatos elválás lehetőségét.
- Minden szülővel személyes és közvetlen, bizalomra épülő kapcsolatot alakítunk ki annak érdekében, hogy
 - a szülők kérdéseikkel, problémáikkal bizalommal forduljanak az óvoda vezetéséhez, nevelőihez,
 - megismerjük a családok szokásait, értékrendjét a gyermekek szociális háttérét,
 - közös rendezvényeinken növelni tudjuk a szülők részvételi arányát,
 - bekapcsolódjanak közösségünk életébe.
- **A gyermek fejlettségének diagnosztizálását követően negyedévente személyes konzultációt folytatunk a szülőkkel a gyermek fejlesztéséről, a fejlesztés eredményeiről.**
A tájékoztatás alapjául szolgálnak az egyéni fejlesztőlapok, feljegyzések, a gyermek alkotásai, a nyitott napok és a mindennapok tevékenységei.
- A szülői igény- és elégedettség megismerése kérdőívek, egyéni beszélgetések segítségével történik.

8. Intézményi eredményesség

Munkánk eredményességének, a hozzáadott értéknek a kimutatása céljából indikátorokat állítottunk fel, melyek teljesülését mérjük, rögzítjük és kimutatjuk. Az eredményességi mutatók kiterjednek integrációs programunk valamennyi területére.

Integrációs fejlesztő programunk tartalmának gyakorlati megvalósítási folyamatát, ütemezését a mindenkori intézményi munkatervhez kapcsolódó, óvodai integrációs program megvalósítását taglaló munkaközösségi tervekben határozzuk meg.

Az Óvodai Integrációs Fejlesztő program a Helyi Nevelési Program részét képezi.

Bohács Ágnes

óvodavezető

Csány, 2012.

Jogszabályi háttér

-A Nemzeti Köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. tv. 94. § (4) bekezdés a.,
Továbbiakban: Nkt. 70. § (2), 73. § (1), Nkt. 26. § (1) bekezdés.

-20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet

-363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet 1.§, 2.§, 3.§ (1) (2) (3)

Felhasznált irodalom

-363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet

A csányi Napközi Otthonos Óvoda Helyi Pedagógiai Programjának

LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉKA

A csányi Napközi Otthonos Óvoda Pedagógiai Programjának 2013. július 25-én megtartott nevelőtestületi értekezleten az intézmény vezetője jóváhagyta.

Bohács Ágnes
óvodavezető

A csányi Napközi Otthonos Óvoda Nevelőtestülete a Helyi Pedagógiai Program elfogadásáról 2013. július 25-én megtartott nevelőtestületi értekezleten döntött.

A nevelőtestület nevében:

Bohács Ágnes
óvodavezető

Csány Község Önkormányzata a Napközi Otthonos Óvoda Helyi Pedagógiai Programjának érvénybelépésével a 2013.....napján hozott határozatban egyetértett.

Medve István
polgármester

A csányi Napközi Otthonos Óvoda Szülői Szervezete a 2013.....napján tartott SZ.K.ülésén kialakított véleményében az intézmény Pedagógiai Programjának elfogadását javasolta.

Fábián Krisztina
Szülői Szervezet elnöke

Mellékletek

- Erőforrások, továbbképzési alapelveink:
 - Továbbképzési Program

- A gyermekek fejlődésének értékelése:
 - egyéni képesség fejlődésmutatói

- Anamnézis

- Legitimációs záradék